

การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว
ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
Community participation in tourism management
Coconut Tree Subdistrict Mueang Phetchaburi District
Phetchaburi Province

นิตินันท์ ศรีสุวรรณ
ศุภวรรณ กุศลธรรมรัตน์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว
ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
Community participation in tourism management
Coconut Tree Subdistrict Mueang Phetchaburi District
Phetchaburi Province

นิตินันท์ ศรีสุวรรณ
ศุภวรรณ กุศลธรรมรัตน์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน และเพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ.2564 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2565 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) หรือการสัมภาษณ์แบบมีจุดความสนใจเฉพาะ (Focus Interview) และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ คนในชุมชน โดยได้เลือกใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ หรือตามความสะดวก (Accidental or Convenience Sampling) ในการเก็บข้อมูลจากคนในชุมชนท้องถิ่น

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนส่วนใหญ่จะมีการระดมความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันกับคนในชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการเข้าร่วมการประชุมการจัดกิจกรรมภายในชุมชนทุกครั้ง อีกทั้งคนในชุมชนจะมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน รวมถึงมีการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานภายในชุมชน รวมไปถึงเข้าไปเป็นอาสาในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชน มีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานภายในชุมชน รวมถึงการสนับสนุนและอุปการะในการดำเนินงานภายในชุมชนเป็นอย่างดี และมีการประสานกับหน่วยงานภายนอกอย่างเข้มแข็ง และคนในชุมชนได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ใหม่จากกิจกรรมในชุมชน มีความภาคภูมิใจในชุมชน ได้รับประโยชน์จากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน และยังได้รับความรู้และสามารถนำมาสร้างประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในชุมชนได้

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม ชุมชน การจัดการแหล่งท่องเที่ยว

Abstract

This research aims to study the degree of public participation in the management of tourist attractions in the the Ton Maphrao sub-district, Mueang Phetchaburi District, Phetchaburi Province to compare the level of public participation in the arrangement of tourist attractions in the community with various personal factors and to study the guidelines for public participation in the management of tourism attractions in the Ton Maphrao sub-district. The data collection was conducted between October 2021 and September 2022. The mixed research method was employed: both qualitative research with in- depth interviews and focus- group interviews and and quantitative research. The sample group in the research was people in the community. Both random sampling and convenience sampling was used to collect data.

The results of the study indicate that the participation of people in the community mainly takes the form of community members and government agencies brainstorming to solve problems together, attending meetings and organizing activities within the community. In addition, people in the community participate in coordinating to educate or provide services to tourists. They also create publicity for tourist attractions within the community, which involves the establishment of a committee to operate within the community and volunteers who participate in coordinating with departments within the community. The local government supports this activity with funds and equipment and has strong coordination with external agencies so that people in the community receive new information and knowledge from community activities, have pride in the community and benefit from the management of tourist attractions within the community.

Keywords: participation, community, tourism management

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นโครงการวิจัยงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่ได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 25,000.00 บาท ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะศิลปศาสตร์ ที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ขอขอบคุณท่านคณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคพันธ์ ศาลาทอง และผู้รับการสัมภาษณ์ และผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้ผลักดันจนเกิดงานวิจัยนี้ที่ได้ให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัยจนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

คณะผู้วิจัย

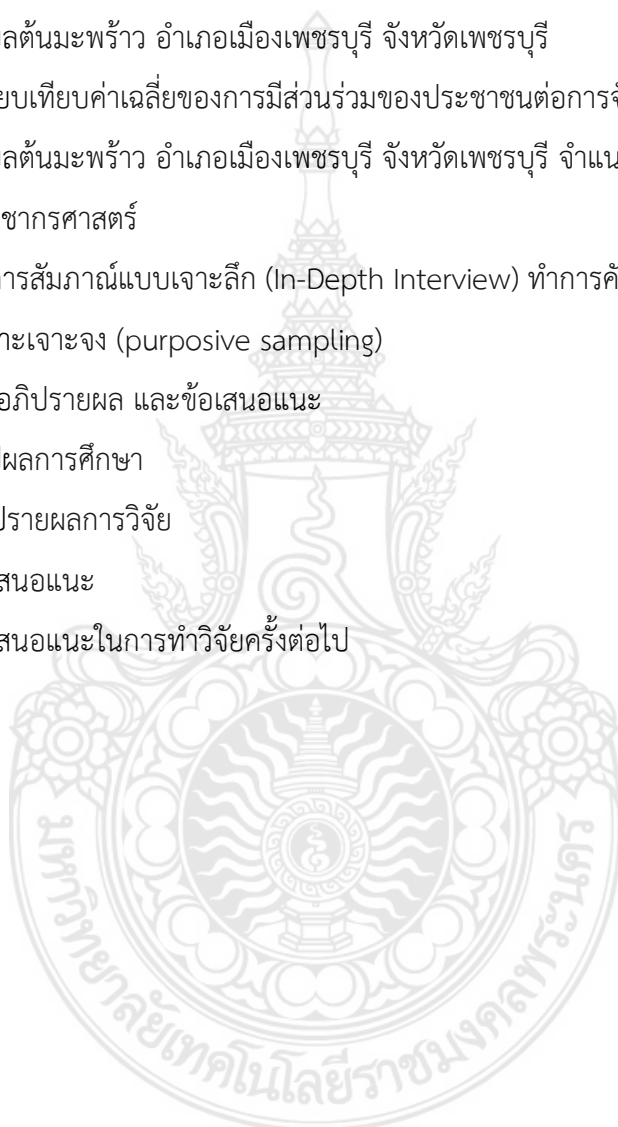

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	3
1.4 สมมติฐานงานวิจัย	4
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ข้อมูลทั่วไปของตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	8
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน	10
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการการท่องเที่ยว	15
2.5 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2564 - 2565)	19
2.6 แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2561 – 2565 (ฉบับทบทวน)	19
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	28
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	28
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิจัย	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	34
4.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลด้าน ประชากรศาสตร์	40
4.4 ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ทำการคัดเลือกโดยวิธี เฉพาะเจาะจง (purposive sampling)	53
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	51
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	58
5.3 ข้อเสนอแนะ	61
5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	
ประวัติผู้เขียน	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
บทที่ 3	
3.1 เกณฑ์ในการประเมินจากค่าเฉลี่ยของผลลัพธ์ในแบบสอบถาม แบบ Likert Scale 5 ระดับ	27
บทที่ 4	
4.1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	32
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม	35
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว	36
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านการกำหนดแผนงาน ระเบียบท่องเที่ยวชุมชน	37
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน	38
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน	39
4.7 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ	40
4.8 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอายุ	41
4.9 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน	42

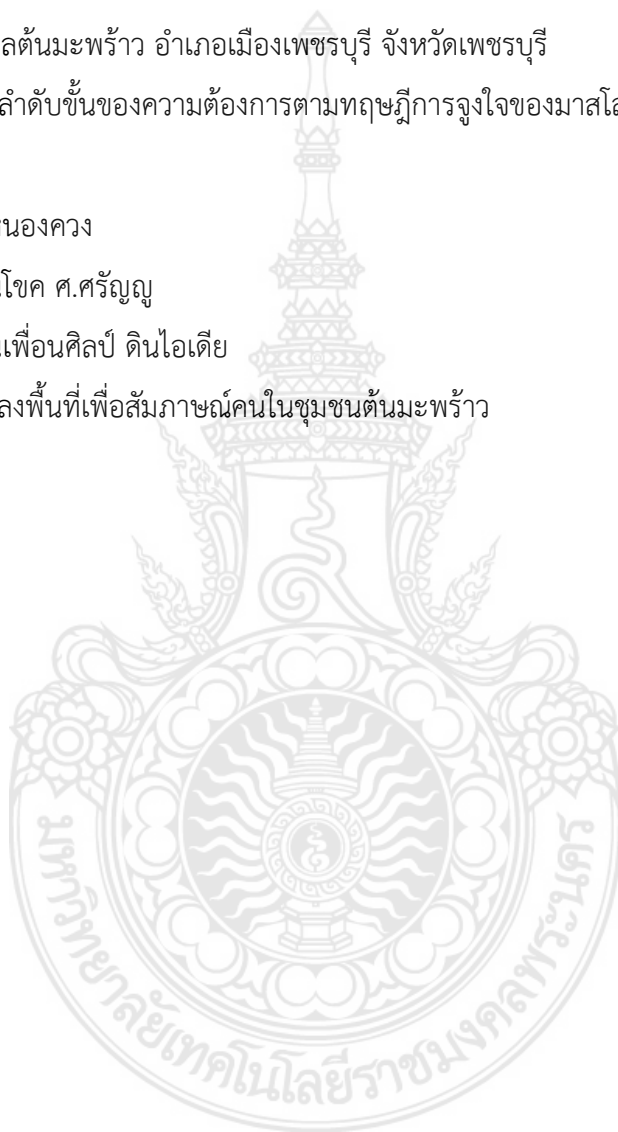

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน	43
4.11 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพ	44
4.12 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน	45
4.13 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา	46
4.14 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอาชีพ	47
4.15 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว	48
4.16 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	49
4.17 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน	50
4.18 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่	52

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
บทที่ 1	
1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	5
บทที่ 2	
2.1 ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	8
2.2 แสงลำดับขั้นของความต้องการตามทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์	14
บทที่ 4	
4.1 วัดหนองควง	53
4.2 บ้านโชค ศ.ศรัญญู	54
4.3 บ้านเพื่อนศิลป์ ดินไธเดีย	55
4.4 การลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์คนในชุมชนต้นมะพร้าว	55

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลต่อเศรษฐกิจประเทศไทยทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แม้ในปัจจุบันทางรัฐบาลได้ทำการเปิดประเทศโดยการต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ รวมถึงนักท่องเที่ยวชาวไทยให้เดินทางท่องเที่ยวได้ทุกจังหวัดและยังมีมาตรการในป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อดังกล่าวอย่างรัดกุม แต่ก็ยังทำให้พื้นที่ท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นเมืองรองของการท่องเที่ยว หรือจังหวัดทางผ่าน ส่งผลให้ทุกภาคส่วนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและบูรณาการร่วมกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2565 และวิสัยทัศน์ของการท่องเที่ยวไทยว่า “เข้มแข็งจากภายใน พื้นตัวอย่างมีความรับผิดชอบ จุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของภูมิภาค” เพื่อสร้างความเข้มแข็งจากภายในเพื่อการฟื้นตัวอย่างมีความรับผิดชอบต่อ และเป็นจุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของภูมิภาค ปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนโดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น ภาครัฐบาล ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อร่วมกันพัฒนา ปรับปรุง วิเคราะห์และวางแผน รวมถึงการส่งเสริมการบูรณาการการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดให้เป็นที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น

การท่องเที่ยวชุมชน นับเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวพื้นที่ใหญ่ในระดับจังหวัด และการท่องเที่ยวชุมชน จำต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นแรงในการขับเคลื่อนกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ ตลอดจนกระจายรายได้ทางเศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง การศึกษาวิจัยทางด้านปัจจัยการมีส่วนร่วมและการรับรู้ต่อศักยภาพที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี ที่แสดงถึงวิสัยทัศน์ “เมืองเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ และเมืองน่าอยู่ น่ากิน น่าเที่ยว ระดับประเทศ” ซึ่งจังหวัดเพชรบุรีมีที่ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกของประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ 6,225.138 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ

3,890,711 ไร่ มีลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลาย ทั้งที่ราบสูง ภูเขาสูงชัน ที่ราบลุ่ม ช่วงเวลาของจังหวัดเพชรบุรีที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ช่วงเดือนธันวาคม – เมษายน

จังหวัดเพชรบุรี ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงได้ง่าย เพราะหากมีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวจำนวนมาก แต่การจัดการดูแลยังไม่ได้เกิดจากการร่วมมือของทุกฝ่าย รวมถึงความร่วมมือของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชน จึงทำให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว จึงควรมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สิ่งจำเป็นที่ขาดไม่ได้ คือ การมีส่วนร่วมของชุมชน ที่มีทัศนคติเชิงบวกมีส่วนร่วมช่วยในการพิจารณาตัดสินใจในการบริหารจัดการอย่างก่อให้เกิดแรงสนับสนุนที่มากกว่า และโอกาสที่ดีกว่าในการพัฒนาและดำเนินการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน และการท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดผลดีกับชุมชนท้องถิ่นเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชาวชุมชนท้องถิ่น เกิดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค เกิดผลดีกับระบบนิเวศและเศรษฐกิจในระยะยาว และทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชุมชนดีขึ้นทั้งหมดนี้จะต้องเกิดขึ้นได้ต้องเกิดจากความร่วมมือของชาวชุมชนท้องถิ่นเป็นสำคัญ และความร่วมมือจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน และเพื่อทราบถึงทัศนคติความคิดเห็นของประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ของตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

คณะผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาและสำรวจการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยว และเป็นแนวทางให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำไปสู่เพื่อพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยในหัวข้อ “การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี”

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งเน้นศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

2) ประชาชนในชุมชนตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 400 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

กำหนดพื้นที่ศึกษาไว้ที่ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ศึกษา คือ เดือนตุลาคม 2564 ถึงเดือนกันยายน 2565

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่

2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว

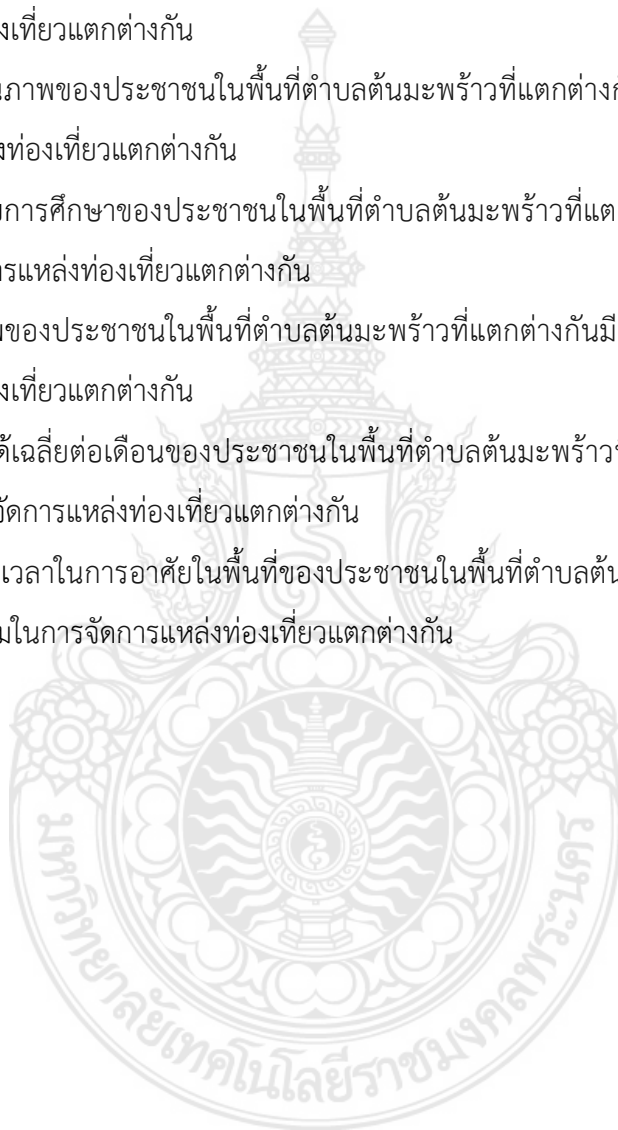
2.2 ด้านการกำหนดแผนงาน ระเบียบท่องเที่ยวชุมชน

2.3 ด้านการบริหารจัดการ การตลาดท่องเที่ยวชุมชน

2.4 ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน

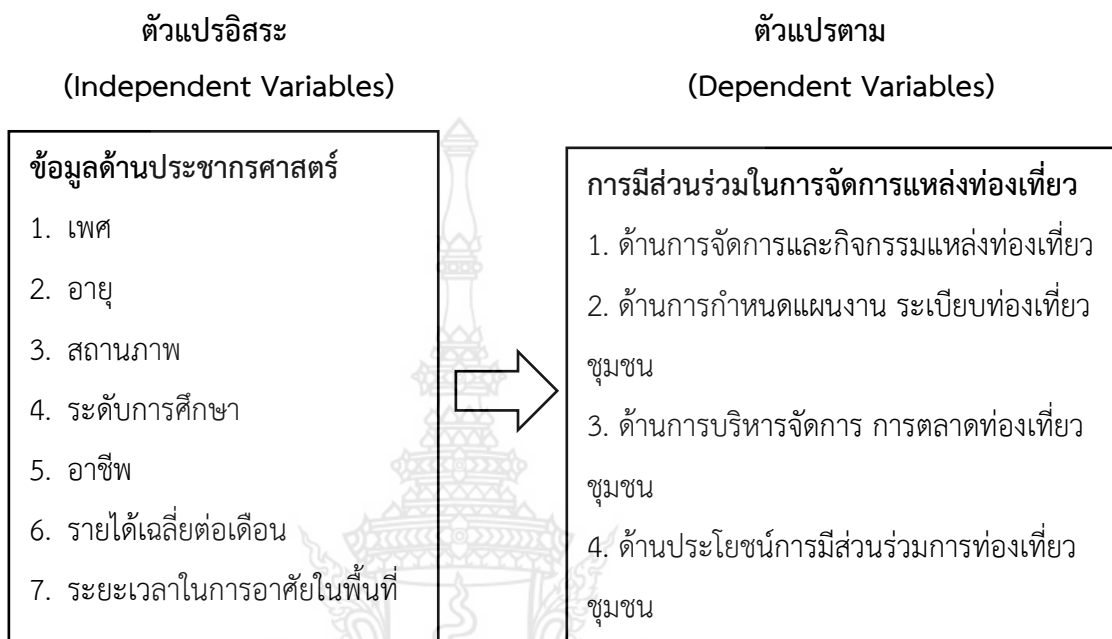
1.4 สมมติฐานงานวิจัย

- 1) เพศของประชาชนในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าวที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน
- 2) อายุของประชาชนในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าวที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน
- 3) สถานภาพของประชาชนในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าวที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน
- 4) ระดับการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าวที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน
- 5) อาชีพของประชาชนในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าวที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน
- 6) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าวที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน
- 7) ระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ของประชาชนในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าวที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” มีกรอบแนวคิดงานวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: นิตินันท์ ศรีสุวรรณ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีให้มีความเหมาะสม ชัดเจน ยั่งยืน และเป็นประโยชน์และยังสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

2. มีข้อมูลเปรียบเทียบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอุปสรรค และผลกระทบในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3. ทราบถึงแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตตำบลต้นมะพร้าว ทำให้สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

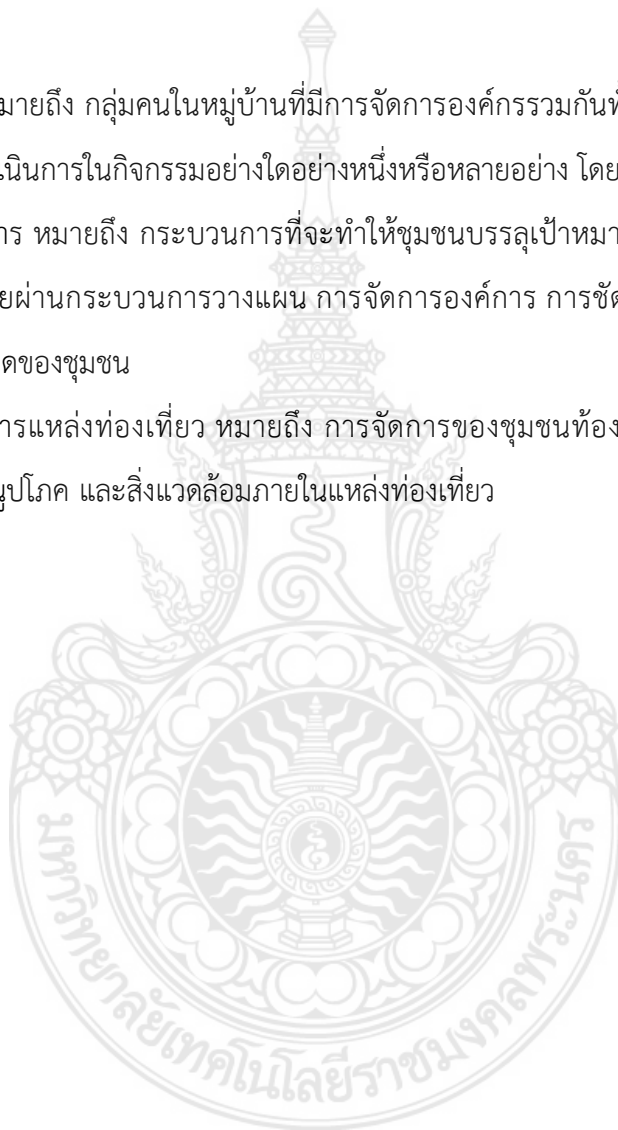
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มคนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องร่วมมีออร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ โดยมีกลุ่มหรือองค์กรรองรับ บุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น การรับรู้ สามารถคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ เพื่อกำหนดการดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548)

ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนในหมู่บ้านที่มีการจัดการองค์รวมกันทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อดำเนินการในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

การจัดการ หมายถึง กระบวนการที่จะทำให้ชุมชนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผ่านกระบวนการวางแผน การจัดการองค์การ การชี้แนะ และการควบคุมบรรดาทรัพยากรทั้งหมดของชุมชน

การจัดการแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง การจัดการของชุมชนท้องถิ่นในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย หัวข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
2. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน
4. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการการท่องเที่ยว
5. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2564 - 2565)
6. แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2561 - 2565 (ฉบับทบทวน)
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลทั่วไปของตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ประวัติความเป็นมาของตำบลต้นมะพร้าว

เดิมที่ตำบลต้นมะพร้าวมีสภาพเป็นป่า เมื่อเริ่มมีราษฎรมาอาศัยอยู่จะเห็นได้ว่ามีต้นตาลขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก และในหมู่ต้นตาลจำนวนมากขึ้น มีต้นมะพร้าวขึ้นแซมอยู่ จำนวน 3 ต้น ชาวบ้านเห็นเป็นเรื่องแปลก จึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านต้นมะพร้าว" และกลายเป็น "ตำบลต้นมะพร้าว" มาจนทุกวันนี้ ตำบลต้นมะพร้าว ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของ อำเภอเมืองเพชรบุรี ประกอบไปด้วย 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านนาโพธิ์, หมู่ที่ 2 บ้านหนองกะปิ, หมู่ที่ 3 บ้านต้นมะพร้าว, หมู่ที่ 4 บ้านนาหลวง

สภาพทั่วไปของตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ที่ตั้ง (แสดงที่ตั้งและระยะห่างจากอำเภอ)

หมู่ที่ 1 ห่างจากอำเภอ 10 กิโลเมตร

หมู่ที่ 2 ห่างจากอำเภอ 11 กิโลเมตร

หมู่ที่ 3 ห่างจากอำเภอ 13 กิโลเมตร

หมู่ที่ 4 ห่างจากอำเภอ 13 กิโลเมตร

เนื้อที่

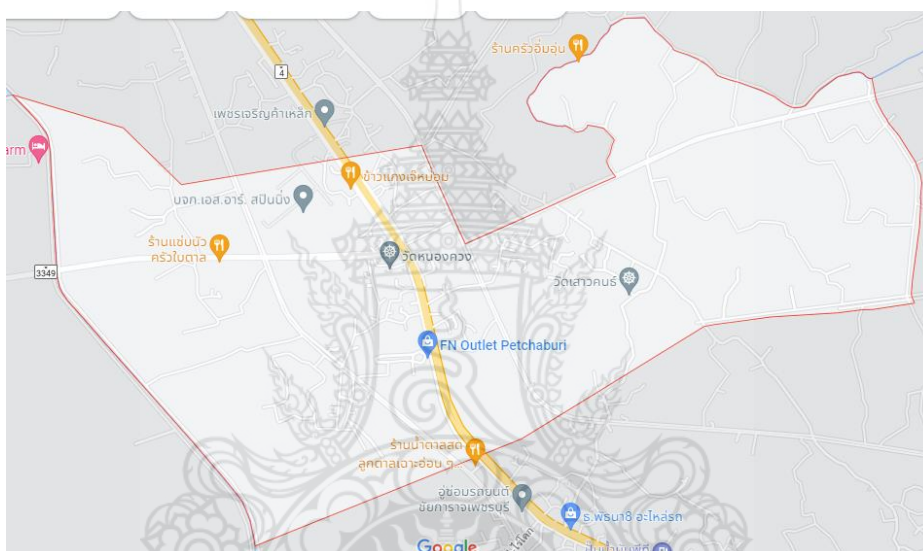
เนื้อที่ 6.397 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,160 ไร่

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จดตำบลหนองปรุง อำเภอเขาย้อย
ทิศใต้	จดตำบลหัวสะพาน อำเภอเมืองเพชรบุรี
ทิศตะวันออก	จดตำบลวังตะโก อำเภอเมืองเพชรบุรี
ทิศตะวันตก	จดตำบลห้วยท่าช้าง อำเภอเขาย้อย

ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ดินอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเกษตรกรรม มีหมู่บ้าน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านนาโพธิ์ หมู่ที่ 2 บ้านหนองกะปิ หมู่ที่ 3 บ้านต้นมะพร้าว และหมู่ที่ 4 บ้านนาหลวง

ภาพที่ 2.1 ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ที่มา: <https://www.google.com/maps> (ออนไลน์, เข้าถึงข้อมูลวันที่ 11 มิถุนายน 2565)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

องค์การสหประชาชาติ (อ้างถึงใน บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2543) ได้นิยามคำว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางที่มีเงื่อนไข 3 ประการ คือ

1. การเดินทางที่ไม่ได้ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้าง
2. การเดินทางที่มีจุดหมายปลายทาง ที่จะไปอยู่เป็นการชั่วคราว และต้องเดินทางกลับที่อยู่อหรือ

ภูมิลำเนาเดิม

3. มีความมุ่งหมายในการเดินทาง ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือไปอยู่ประจำ

ดักลาส ฟอสเตอร์ (อ้างถึงในบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2543) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวในแง่ของความมุ่งหมายในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งได้เป็น 8 ประการ คือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนในวันหยุด
2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมและศาสนา เป็นการเดินทางเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมต่าง ๆ เช่น การศึกษาความเป็นอยู่ การชมศิลปะ ดนตรี ละคร เป็นต้น
3. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา เป็นการเดินทางเพื่อการทำวิจัยการศึกษา สอนหนังสือฝึกอบรม หรือการดูงาน ซึ่งจะต้องพำนักในสถานที่นั้น ๆ เป็นเวลานาน
4. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาและบันเทิง คือ การเดินทางไปชมหรือร่วมการแข่งขันกีฬาหรือนันทนาการต่าง ๆ
5. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ
6. การท่องเที่ยวเพื่องานอดิเรก หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อทำงานอดิเรก เช่น การวาดภาพ การเขียนนวนิยาย เป็นต้น
7. การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติมิตร
8. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ เป็นการเดินทางของนักธุรกิจที่จัดเวลาบางส่วนของการเดินทางหลังจากทำธุรกิจเสร็จสิ้นแล้ว ใช้เวลาในการท่องเที่ยวก่อนเดินทางกลับ

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2542) กล่าวถึง การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อความเพลิดเพลิน และ พักผ่อนหย่อนใจ เป็นการจากที่อยู่อาศัย ไปยังที่อื่นชั่วคราว เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ และเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

แวลิน สมิต (อ้างถึงใน ศิริ ฮามสุโพธิ์, 2539) แบ่งประเภทการท่องเที่ยวออกเป็น 8 ประเภท คือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ เป็นการท่องเที่ยวเพื่อสังเกตการณ์แสดงออกทางวัฒนธรรมและแบบแผนการใช้ชีวิตประจำวันของชนต่างสังคม ต่างเผ่าพันธุ์ รวมทั้งการเดินทางไปเยี่ยมเยือนบ้านเกิดเมืองนอน
2. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นการท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวโดยใช้สิ่งดึงดูดใจประเภทธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การชื่นชมต่อความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้คนและสภาพแวดล้อม
3. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม คือ การท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสและเข้าร่วมการใช้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงประวัติความเป็นมา และการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของตน
4. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ เป็นการท่องเที่ยวเพื่อชมพิพิธภัณฑ์สถาน โบราณวัตถุโบราณสถานที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีต
5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ เป็นการรวมเอาการท่องเที่ยวเข้ากับการเดินทางเพื่อธุรกิจ เช่น การจัดประชุม สัมมนาของสมาคม องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมักจะเลือกสถานที่จัดประชุมในเมืองที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว และบรรจุเรื่องของการท่องเที่ยวไว้ใน โปรแกรมด้วย

6. การท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ เช่นการเข้าร่วมแข่งขันกีฬา การอาบแดด การใช้บริการน้ำพุร้อนเพื่อรักษาโรค การแข่งขันกอล์ฟ เป็นต้น

7. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล คือ การท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงาน เพื่อเป็นสวัสดิการ หรือเพื่อเป็นการกระตุ้นการเร่งยอดขายของพนักงาน การท่องเที่ยวประเภทนี้หน่วยงานหรือบริษัทจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด

8. การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา โดยปกติในการจัดประชุมสัมมนาทางผู้จัดจะบรรจุรายการท่องเที่ยวไว้ใน โปรแกรมการเดินทางด้วยเสมอ เมื่อที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวจึงมักจะได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานที่จัดประชุมสัมมนาเสมอ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน

การพัฒนาที่มุ่งผลสำหรับคนส่วนใหญ่ นั้นไม่อาจเกิดขึ้นหรือสืบทอดต่อไปได้หากปราศจากการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนา การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการพัฒนาแนวคิดให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของ รู้จักวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ที่ตนเองเป็นอยู่และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงเมื่อจำเป็น ต้องเป็นกระบวนการพัฒนาที่เป็นไปด้วยความสมัครใจปราศจากการบังคับ ประชาชนจะมีบทบาทหลักในการพัฒนาและพึ่งตนเองได้ และผลแห่งการพัฒนาจะตกอยู่กับประชาชนในชุมชนนั่นเอง นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลากหลาย ดังนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

ได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตไว้แตกต่างกัน ดังนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนนั้นมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม พิจารณา ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ (ยูวัฒน์ วุฒิเมธี, 2526) ซึ่งสอดคล้องกับวิลเลียม (Williams, 1976) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติในการส่งเสริม ร่วมกันคิด รวมถึงการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการใช้ความรู้ ความคิด และวิธีการที่ดีในการแก้ปัญหาด้วยตัวของประชาชน เพื่อส่งเสริมดูแลติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรและพนักงาน ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เสน่ห์ จามริก (2527) ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของชุมชนว่าไม่ได้หมายความว่าเพียงการตั้งประชาชนเข้ามาร่วมกิจกรรมตามที่นักวิชาการหรือองค์กรพัฒนาตั้งขึ้น แท้จริงแล้วต้องให้ชุมชนมีกิจกรรม และวิธีดำเนินการของเขาเองในชุมชน องค์การอนามัยโลก (WHO) (1978) ได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่กลุ่มของประชาชนก่อให้เกิดการรวมตัวที่สามารถจะกระทำการตัดสินใจใช้

ทรัพยากร และมีความรับผิดชอบในกิจกรรมที่กระทำโดยกลุ่ม นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งเป็นเหตุเร้าให้กระทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย ทวีทอง หงส์วิวัฒน์ (2529) อธิบายว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนหมายถึงการที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการ และควบคุมการใช้ และกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจ และสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกสังคมในการมีส่วนร่วมประชาชนได้พัฒนาการรับรู้ และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการ กำหนดชีวิตของตนเองเป็นของตนเอง นอกจากการพัฒนาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะต้องยึดแนวทางปฏิบัติ 3 ประการ ได้แก่

1. ต้องถือว่าชาวบ้านเป็นหลักในการแก้ปัญหา องค์กรภายนอกเป็นเพียงตัวกระตุ้นส่งเสริม และสนับสนุนเท่านั้น

2. กิจกรรมการพัฒนาต้องเริ่มจากพื้นฐานของชุมชน กล่าวคือ วิถีชีวิตที่ดำรงอยู่ในชุมชนทั้งในอดีตและปัจจุบัน การยึดเยียดกิจกรรมการพัฒนาซึ่งกำหนดตามกรอบความคิดของคนภายนอก จะไม่นำไปสู่การมีส่วนร่วมที่แท้จริงแล้ว ยังเป็นการทำลายศักยภาพการแก้ปัญหาของชุมชน สร้างลักษณะขาดความมั่นใจในตนเองและปม การพึ่งพอลังภายนอก

3. ปัญหาบางอย่างระดับการรับรู้ของชุมชน อาจมีข้อจำกัดการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงครอบคลุมถึงการกระจายสื่อสารข้อมูลข่าวสารเพื่อการพัฒนา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางด้านการรับรู้ของประชาชน

ไวท์ (White, อ้างถึงในปริศนา โกลละสุด, 2534) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 มิติ คือ มิติที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า อะไรควรทำ และทำอย่างไร มิติที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนาการลงมือปฏิบัติตามที่ตัดสินใจ มิติที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน มิติที่ 4 คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วมของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมได้ว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงบทบาทในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการชุมชนในระดับต่างๆ เช่น ท้องถิ่นของตน หรือกิจการทางการบริหารของภาครัฐ อย่างเปิดเผย และเต็มความสามารถทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้สึกโดยมีพื้นฐานมาจากความเป็นเจ้าของ มีผลประโยชน์ร่วมในสิ่งที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

ลักษณะของการมีส่วนร่วม

ராஹ்மண கவுசுரியை (ஆங்கிலம்: ராஹ்மண கவுசுரியை, 2545) กล่าวว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ว่าชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการหรือการพัฒนา เพราะทุกคนในชุมชนเป็นผู้มีส่วนได้และส่วนเสียผลประโยชน์ (Stakeholder) จึงควรจัดตั้งคณะทำงานซึ่งจะต้องพิจารณาขอบเขตบทบาทหน้าที่พันธะ ภารกิจของกลุ่มตามกฎหมายภายใต้องค์กรปกครองท้องถิ่น และการทำงานอย่างไรให้สอดคล้องกัน ซึ่งสามารถจัดการได้ดังนี้

1. ร่วมพิจารณากิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งต้องได้รับการยอมรับของประชาชนในพื้นที่ และแต่ละกิจกรรมต้องไม่เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมประเพณี สังคม และวัฒนธรรมสามารถรักษาความเป็นอัตลักษณ์ไว้ได้

2. ร่วมกันกำหนดแผนงาน และกฎระเบียบ ซึ่งคณะทำงานในท้องถิ่นต้องมีการประชุมร่วมกันวางแผนการตลาด แผนปฏิบัติการแผนพัฒนา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น และรวมพิจารณาข้อกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวด้วย

3. ร่วมบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมต่อการจัดการนี้นับได้ว่าองค์กรท้องถิ่นอยู่ในฐานะเป็นเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีส่วนได้รับผลประโยชน์ทั้งในทางตรงและทางอ้อม เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมการเช่าพื้นที่จำหน่ายสินค้า หรือบุคคลในท้องถิ่นมีอาชีพเป็นลูกหาบ เป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เป็นต้น

4. ร่วมประเมินผลและแก้ไขปัญหาเพื่อให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานอย่างยั่งยืน ผู้รับผิดชอบจัดการจะต้องร่วมกันประเมินผลร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาหารือกันแก้ไขปัญหาเพื่อฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับ นรินทร์ แก้วมีศรี (อ้างอิง: รุสสุณิศา จันทวรา, 2545) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจกรรมใด ๆ ก็ตามหากประชาชนไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และลงมือดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองแล้วกิจกรรมนั้นอาจจะไม่สำเร็จและดำรงอยู่ได้ แต่ถ้าหากว่าประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการอย่างถ่องแท้จะสามารถมองเห็นผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน ทั้งยังได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอจนเกิดความตระหนักในปัญหาของตนเอง และค้นหาทางแก้ไขเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจนเกิดการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงแบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมใน โครงการทุกกระบวนการ ตั้งแต่ ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหา การร่วมคิดและ หาวิธีแก้ปัญหา ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือ

โครงการ ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนร่วมปฏิบัติตามนโยบายหรือแผนงานให้บรรลุตามผลที่กำหนดไว้และร่วมควบคุม ติดตาม และการประเมินผล

2. การมีส่วนร่วมไม่แท้จริง เป็นการมีส่วนร่วมเพียงบางส่วนโดยเฉพาะเข้าร่วมในการปฏิบัติตามโครงการที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว

หลักการขั้นตอนในทางปฏิบัติของการมีส่วนร่วม มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา และร่วมในการตัดสินใจซึ่งถือว่าสำคัญเพราะถ้าชุมชนไม่สามารถรับรู้และเข้าใจในปัญหาด้วยตนเองแล้ว การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ก็ไม่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลในชุมชนได้ ดังนั้น บุคคลในชุมชนต้องมาทำความเข้าใจ และรับรู้ปัญหาเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรม และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินกิจกรรม กล่าวคือ เมื่อบุคคลในชุมชนได้รับรู้ และเข้าใจในปัญหาของตนเองแล้ว ก็จำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะวางแผนและการดำเนินกิจกรรมเพื่อหาแนวทางที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหานั้น รวมทั้งการคัดเลือกแนวทางที่ดีที่สุด เพื่อให้แก้ไขปัญหานั้นได้ถูกต้องและตรงประเด็นปัญหา

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างความรู้ถึงความเป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นกับชุมชน ทำให้มองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

4. การมีส่วนร่วมและการติดตามประเมินผล การดำเนินกิจกรรมใด ๆ ก็ตามแต่ถ้าหากบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการติดตามประเมินผลแล้วจะทำให้บุคคลเหล่านั้นได้ทราบถึงระดับของผลงานที่ตนเองได้ปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงในครั้งต่อไป

5. จากแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ลักษณะของการมีส่วนร่วมซึ่งนักวิชาการต่าง ๆ ได้กล่าวไว้สามารถสรุปองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาได้ 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเสนอความคิด การวางแผนและการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการและการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับและแบ่งปันผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

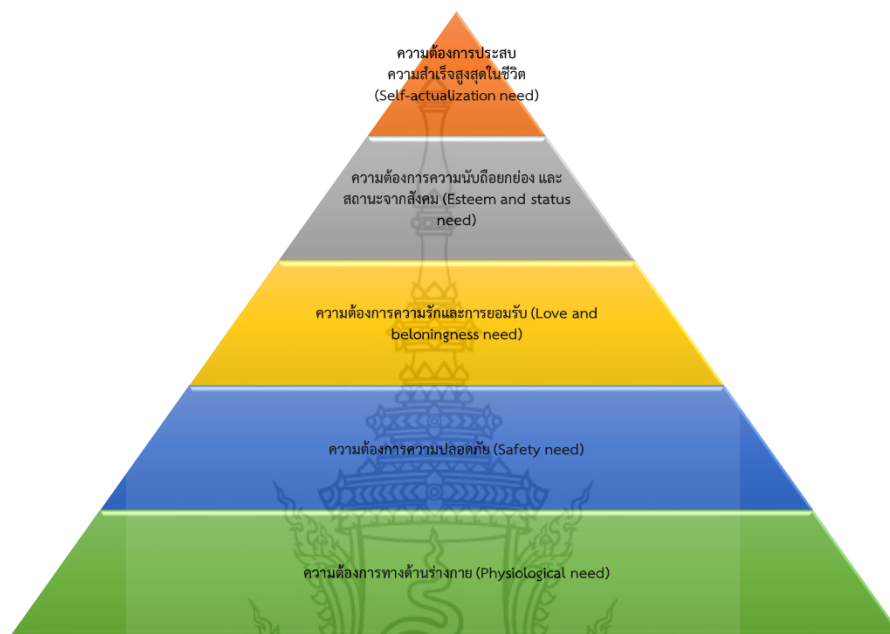
ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory of motivation) อ้างถึงในสุวัฒน์ ศิริรินทร์ และภาวนา สายชู, 2554)

สมมุติฐานของทฤษฎีนี้คือ

1. เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการมากมาย และไม่มีที่สิ้นสุด
2. สามารถจัดลำดับความต้องการเหล่านั้นตามความสำคัญได้เป็นขั้น ๆ

3. มนุษย์จะแสวงหาความต้องการที่มีความสำคัญหรือความจำเป็นมากกว่าก่อนเสมอ
4. เมื่อได้ในสิ่งที่ต้องการแล้ว ความจำเป็นหรือความต้องการนั้นจะหมดไป
5. จะเริ่มสนใจในความต้องการที่มีความสำคัญเป็นลำดับรองลงมา ลำดับชั้นของความต้องการหรือความจำเป็น เรียงตามลำดับดังนี้

ภาพที่ 2.2 แสดงลำดับชั้นของความต้องการตามทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์

ที่มา: นิตินันท์ ศรีสุวรรณ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological need) เป็นความต้องการพื้นฐานที่ใช้ในการดำรงชีวิต คือ ความต้องการปัจจัยสี่ การพักผ่อน
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety need) ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจมีความมั่นคงในชีวิต ปลอดภัยจากโรคร้ายไข้เจ็บ ได้รับความคุ้มครอง
3. ความต้องการความรักและการยอมรับ (Love and belongingness need) ทั้งในแง่ของผู้รับ และผู้ให้ ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ
4. ความต้องการความนับถือยกย่อง และสถานะจากสังคม (Esteem and status need) ทั้งจากตนเอง และบุคคลอื่นในสังคมต้องการมีชื่อเสียง มีฐานะ ทางสังคมที่ดีมีคนนับหน้าถือตา เป็นคนรู้จักในวงสังคม มีศักดิ์ศรี
5. ความต้องการประสพความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-actualization need) เป็นความต้องการที่ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล เป็นความฝันสูงสุดที่ต้องการให้ไปถึง

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการการท่องเที่ยว

แนวความคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นแนวคิดที่ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของประชาชนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนรู้จักวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ที่ตนเองเป็นอยู่ และพร้อมจะเปลี่ยนแปลงเมื่อจำเป็นกระบวนการพัฒนามักจะเกิดไปด้วยความสมัครใจปราศจากการบังคับ ประชาชนจะมีบทบาทหลักในการพัฒนาสามารถพัฒนาและพึ่งตนเองได้ และผลแห่งการพัฒนามักจะตกอยู่กับประชาชนในชุมชนนั่นเอง และการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการปูพื้นฐานให้มีการสร้างประชาธิปไตยขึ้นในชุมชนได้อย่างมั่นคง

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชนทางการท่องเที่ยวไว้ว่า การสนับสนุนส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนโดยที่ให้ชุมชนท้องถิ่น ได้รับผลประโยชน์และมีรายได้จากการท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน แต่ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (อ้างถึงใน อนุรักษ์ ปัญญาวิวัฒน์, 2539) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาจะต้องเกี่ยวกับการร่วมศึกษาปัญหา สาเหตุ และความต้องการของชุมชน การร่วมคิดสร้างรูปแบบการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของชุมชน การร่วมกำหนดทิศทาง แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ การร่วมบริหารงานตามขีดความสามารถ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ให้สิทธิชุมชนในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และของชาติและมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งหมายถึงชุมชนย่อมมีสิทธิในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและสาธารณประโยชน์ร่วมกับธรรมาภิบาลภาครัฐ ดังนั้น ภาครัฐควรเร่งบทบาทในการ สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่นและของชาติตลอดจนพัฒนามาตรฐานในการให้บริการตลอดจนบุคลากรที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยวในภาคชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพเพียงพอที่จะรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว และการเปิดการค้าเสรีอาเซียน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมแสดงบทบาทในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนโดยการสร้างเครือข่ายชุมชนและแบ่งปันความรู้ และเปลี่ยนแปลงประสพการณ์ระหว่างชุมชน โดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่จะเป็นแรงผลักดันให้ภาคการเมือง ภาครัฐ เอกชน ดำเนินการบริหารจัดการ ควบคุมดูแลและใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยใช้

กลไกกระบวนการ แผนชุมชน สร้างการบูรณาการและความเชื่อมโยงกับแผนท้องถิ่นและแผนระดับต่าง ๆ โดยกระบวนการแผนชุมชนจะเป็นเครื่องมือสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้ชุมชนรู้จักตนเอง รู้จักชุมชน ทุนทางสังคม ตลอดจนทรัพยากรที่มีอยู่สามารถจัดการตนเองให้บรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนาได้ ส่งผลให้ชุมชน ครอบครัว และคนในครอบครัวสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมตลอดทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีพัฒนาในพื้นที่ในกระบวนการจัดทำแผนชุมชน และเชื่อมโยงให้เกิดการบูรณาการกับแผนท้องถิ่นและแผนในลำดับที่สูงกว่า อาทิ แผนจังหวัด กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540) ได้กล่าวถึง หลักการของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน 10 หลักการ คือ

1. Using Resource Sustainable การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี ทั้งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญและเป็นแนวทางการทำธุรกิจในระยะยาว

2. Reducing Over-consumption and Waste การลดการบริโภคนอกเหนือจำเป็น และการลดของเสีย จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาวและเป็นการเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยว

3. Maintaining Diversity การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในระยะยาว และช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

4. Integrating Tourism in to Planning การประสานงานการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้ากับกรอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาแห่งชาติ การพัฒนาท้องถิ่น และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยวในระยะยาว

5. Supporting Local Economy การท่องเที่ยวที่รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นโดยพิจารณาคันราคา และคุณค่าของสิ่งแวดล้อมไว้ ไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการประหยัด แต่ยังป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้ถูกทำลายอีกด้วย

6. Involving Local Communities การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ของท้องถิ่นในสาขาการท่องเที่ยว ไม่เพียงแต่สร้างผลตอบแทนแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อมโดยรวม แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการการท่องเที่ยวอีกด้วย

7. Consulting Stakeholders and Pubic การปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่น องค์กร และสถาบันที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นในการที่จะร่วมงานไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งร่วมแก้ปัญหาและลดข้อขัดแย้งในผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน

8. Training Staff การฝึกอบรมบุคลากร โดยสอดแทรกแนวคิด และวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืนต่อบุคลากรท้องถิ่นทุกระดับจะช่วยยกระดับการบริการการท่องเที่ยว

9. Marketing Tourism Responsible การตลาดที่จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารอย่างพร้อมมูลจะทำให้ให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและเคารพในสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว และจะช่วยยกระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวด้วย

10. Undertaking Research การวิจัยและการติดตามตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต่อการช่วยแก้ปัญหา และเพิ่มผลประโยชน์ต่อแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และนักลงทุน

และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยยังได้กล่าวว่าลักษณะสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ประกอบด้วย

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาคควรส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างจริงจังก่อนการพัฒนาสู่การท่องเที่ยวระหว่างประเทศอย่างค่อยเป็นค่อยไป

2. การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น (Local Participation) ควรส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโครงการต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่

3. ขอบเขตของการพัฒนาการท่องเที่ยว (Scale of Tourism Development) ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยให้ความสำคัญกับขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งนี้ควรพยายามผลักดันให้การท่องเที่ยวได้รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่นั้น ๆ

4. การใช้วัสดุและผลผลิตจากท้องถิ่น (Local Product) ควรสนับสนุนการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นในการก่อสร้างตลอดจนการใช้ประโยชน์จากผลผลิตต่าง ๆ ของคนท้องถิ่นซึ่งจะช่วยลดดุลการค้ากับต่างประเทศได้ทางหนึ่ง และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่นอีกด้วย

5. การกระจายรายได้ (Income Distribution) การพัฒนาการท่องเที่ยวควรเป็นรูปแบบที่จะนำรายได้เข้าท้องถิ่นนั้นให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ระยะยาวของชุมชน

6. การจ้างงาน (Employment) คุณภาพของงานสำหรับประชาชนในท้องถิ่นควรเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว กล่าวคือ มุ่งส่งเสริมรูปแบบของงานที่มีความน่าสนใจ และ ได้รับผลตอบแทนสูง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2539) กล่าวว่า เป้าหมายสำคัญที่สุดของการพัฒนาการท่องเที่ยว นั่น คือความพยายามที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งจะพิจารณาได้จากองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. ต้องดำเนินการในเรื่องขอบเขตความสามารถของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการด้านการท่องเที่ยว

2. ต้องตระหนักต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการด้านการท่องเที่ยว

3. ต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

4. ต้องขึ้นำตามความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่น และประชาชนในชนบทท่องเที่ยว ปรีชาเปี่ยมพงศ์ศานต์ (2538 อ่างในอิสยา อุลิตผล , 2542) ได้ให้หลักการสำคัญของการพัฒนาแบบยั่งยืนโดยมองจากมิติที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมการพัฒนาควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ความยั่งยืนทางสถาบันการตัดสินใจของชุมชน และการจัดตั้งองค์การสังคมต้องสอดคล้องกับหลักนิเวศวิทยาท้องถิ่น

3. การมีส่วนร่วมการพัฒนามาจากข้างล่างโดยให้ชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิ์ในการจัดการทรัพยากรของตนเอง

4. ความยุติธรรมทางสังคมความมั่นคงของการดำรงชีวิตต้องครอบคลุมกลุ่มชนผู้ยากไร้ในปัจจุบันและคนรุ่นหลังในอนาคตอันยาวไกล

ภักดี รัตนผล (2543) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ท้องถิ่น ชุมชน และภาคเอกชนในทิศทางปัจจุบัน และในอนาคตควรเป็นในลักษณะที่ภาครัฐเป็นหน่วยสนับสนุนโดยให้ท้องถิ่น ชุมชน และภาคเอกชนเป็นหน่วยงานดำเนินการบริหารจัดการ ภายใต้วัตถุประสงค์ร่วม คือการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเหตุผลสนับสนุน ใน 4 ประการ คือ

1. ตามข้อบัญญัติรัฐธรรมนูญในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมความรับผิดชอบ และความรู้สึกในความเป็นเจ้าของต่อทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น และชุมชนของตนเอง

3. จากข้อกำหนดและแนวทางในการกระจายอำนาจในการจัดการงบประมาณ และการคลังจากส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคลงสู่ท้องถิ่น อันจะส่งผลให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะดูแล และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง

4. จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ว่าคนในท้องถิ่นจะมีความรู้สึกรักและหวงแหนทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ มีดังนี้ คือ การจัดศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยว การจัดเก็บค่าบริการนักท่องเที่ยว การจัดบริการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม โดยกลุ่มแม่บ้านในท้องถิ่น การจัดรถบริการนำเที่ยวแบบพื้นบ้าน การจัดการด้านการดูแลรักษาความสะอาดการบริการห้องน้ำ และสถานที่จอดรถ การจัดทำป้ายชื่อ แสดงข้อมูล ณ แหล่งท่องเที่ยว การจัดจำหน่ายสินค้าของท้องถิ่น และชุมชน การสนับสนุนงบประมาณจากท้องถิ่นในการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวนั้น โดยสรุปการมีส่วนร่วมของชุมชนหมายถึงการพัฒนาความสามารถหรือศักยภาพของประชาชนต่อการดูแลและการจัดการกับทรัพยากรที่มีให้ชุมชนตลอดจนถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงในพื้นที่ของตนด้วยได้แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ของชุมชน ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการและประโยชน์จะกลับไปสู่ชุมชนโดยตรง

2.5 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2564 - 2565)

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2564 - 2565) มีประเด็นพัฒนา ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีความสามารถในการพร้อมรับและปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและปรับปรุงปัจจัยเอื้อให้สนับสนุนต่อการฟื้นตัวและเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
3. การพัฒนาบุคลากรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ
4. การปรับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทยเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการตลาด
5. การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.6 แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2561 – 2565 (ฉบับทบทวน)

ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2561 – 2565 จังหวัดเพชรบุรีได้เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ในประเด็นที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ได้คำนึงถึงประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของ

จังหวัดเพื่อเป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์ชาติสู่ยุทธศาสตร์จังหวัดที่สามารถตอบสนองเป้าประสงค์ในระดับจังหวัดและระดับชาติได้

วิสัยทัศน์

“เมืองเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ และเมืองน่าอยู่ น่ากิน น่าเที่ยวระดับประเทศ”

พันธกิจ

1. เสริมสร้างขีดความสามารถของจังหวัดรองรับการแข่งขัน รองรับการพัฒนาตามทิศทางการพัฒนาประเทศไทยที่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว
2. เสริมสร้างความพร้อมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เข้มแข็ง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสร้างรายได้สู่ชุมชน สร้างงาน อาชีพแก่ประชาชน สร้างเศรษฐกิจจังหวัด
3. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาการเกษตร และเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรให้มีศักยภาพในการผลิตที่มีคุณภาพ
4. เสริมสร้างสังคมคุณภาพให้มีสุขภาวะ เรียนรู้ และปรับตัวได้อย่างมีศักยภาพในการจัดการตนเองเป็นชุมชนพอเพียง ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิตเป็นชุมชน ปลอดภัย อบอุ่น น่าอยู่
5. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
6. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคม และระบบโลจิสติกส์รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และคุณภาพชีวิต
7. พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความทันสมัย ธรรมภิบาล พัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรภาครัฐทุกระดับให้มีความพร้อมรองรับยุทธศาสตร์จังหวัด และทิศทางการพัฒนาประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาความมั่งคั่งด้านเศรษฐกิจจากฐานการท่องเที่ยว การค้า การบริการ และการเกษตรแบบครบวงจร
2. การเสริมสร้างความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และสังคมคุณภาพที่พึ่งตนเองได้ด้วยศาสตร์พระราชา
3. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการการท่องเที่ยว ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในแง่มุมต่าง ๆ กัน ได้แก่

พนิตตา สิงห์ครุ (2541) ศึกษาศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์บ้านห้วยซี้ ตำบลปูลึง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่นักท่องเที่ยวจะพักแรมในชุมชนเสมือนเป็นสมาชิกในครอบครัวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิต แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้วัฒนธรรมชุมชนแห่งนี้ดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวมากกว่า 4 ปีแล้ว สามารถสร้างรายได้ให้สมาชิก 200 - 600 บาท/เดือน ซึ่งเป็นที่พอใจของชุมชน เพราะทรัพยากรวัฒนธรรม วิถีชีวิตถูกรักษาไว้ภายใต้การจัดการท่องเที่ยว

วิไลภรณ์ ชันติสิทธิ์ (2541) ได้ให้ทรรศนะของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต บ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ทรรศนะของเกษตรกรเกี่ยวกับแนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้งองค์ประกอบ คือ ทรรศนะเกี่ยวกับแนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางศิลปวัฒนธรรม เชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ของชุมชนเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าว เช่น การจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ใช้ธรรมชาติเป็นพื้นฐาน ต้องร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องออกแบบวางแผนจัดขอบเขตพื้นที่การท่องเที่ยวอย่างชัดเจน เกษตรกรเห็นว่าศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ตลอดจนประเพณีของเผ่าเป็นจุดดึงดูดใจนักท่องเที่ยวที่ควรได้รับการฟื้นฟู และอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ตลอดไป เกษตรกรต้องมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เพื่อเกิดพลังฟื้นฟู และอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ตลอดไป เกษตรกรต้องมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เพื่อเกิดพลังและจิตสำนึกในการปกป้องฟื้นฟูทรัพยากรทางการท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างสมบูรณ์ เกษตรกรควรได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ และทักษะ ในการผลิตของที่ระลึกเป็นเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมของชุมชนของตนเอง และท้ายที่สุดเกษตรกรเห็นด้วยว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีผลทำให้คุณภาพชีวิตของเกษตรกรดีขึ้น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดรายได้เสริมนอกเหนือจากอาชีพหลัก ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ ขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องอย่างสัมพันธ์กันกับวัฒนธรรมชุมชน

กันวีระชัย มงคลพันธ์ (2542) ได้ทำการศึกษาความต้องการและความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นในการเข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน พบว่าประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีความต้องการเป็นมัคคุเทศก์ก็นำ

เที่ยวธรรมชาติ แต่ประชาชนท้องถิ่นเหล่านั้นส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ด้านสถานที่ท่องเที่ยวใน เขตอุทยาน แห่งชาติแม่ปิง และยังขาดความพร้อมด้านเงินทุน และทรัพยากรที่ใช้ประกอบการให้บริการด้านการ ท่องเที่ยว นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่าประชาชน ในท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้บริการด้าน พาหนะรับ - ส่งนักท่องเที่ยว ไม่ต้องการให้บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงไม่ต้องการจัดบริการขาย อาหารและเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว และประชาชนท้องถิ่นไม่มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

กฤษฎา ยะการ (2543) ได้ทำการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศน์ของประชาชน ตำบลแม่ทราย อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนตำบลแม่ ทรายมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนคาดหวังว่าจะ ได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแตกต่าง

กนกอร รัตนอุดมสวัสดิ์ (2543) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูแหล่ง ท่องเที่ยวสามเหลี่ยมทองคำ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวสามเหลี่ยมทองคำ มีความเสื่อมโทรมอย่างมากทั้งด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม จึงมีความ ต้องการที่จะฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวสามเหลี่ยมทองคำให้ดีขึ้นที่จะเพิ่มจำนวนประชากรนักท่องเที่ยวเพื่อเพิ่ม รายได้ ความเป็นอยู่ ความมั่นคงในชีวิตและครอบครัวที่ดีขึ้น

สุกัญญา มารศรี (2543) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลน L ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่ที่ 10 บ้านสามัคคี ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษา พบว่า ชาวบ้านในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลนมาก แต่เป็นการมีส่วนร่วมทางอ้อม ทั้งนี้ รูปแบบวิธีการดำรงชีวิต ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์ป่าชายเลนของประชาชนในท้องถิ่น คือ ขาด ความช่วยเหลือ และขาดข้อมูลที่ต้องการในการอนุรักษ์ป่าชายเลนของประชาชนในท้องถิ่น คือ ขาดความ ช่วยเหลือ และขาดข้อมูลที่ต้องการในการอนุรักษ์ป่าชายเลนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะ จากการวิจัย คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป่าไม้ กรมประมง ควรจัดอบรม และประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ป่าชายเลนให้มากขึ้น

ภาณุ วรมิตร (2549) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ: กรณีศึกษาอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนชาวเกาะสมุยมีส่วน ร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวด้าน การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา และปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการหาสาเหตุ ปัญหา ซึ่งการมีส่วนร่วมเสนอแนะให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นแก่เจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์

ในการจัดทำแผนพัฒนาและให้ความสนใจในการจัดทำแผนโครงการแก้ปัญหาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นได้
ว่าน้อยที่สุด

สุชาติ กรเพชรปาณี และคณะ (2550) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ
ผลกระทบจากการท่องเที่ยวชมหิ้งห้อย: กรณีศึกษาคลองอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษา
พบว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวชมหิ้งห้อยเป็นไป
ตามวงจรการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (1980) ตั้งแต่กระบวนการตัดสินใจ (Decision
Making) มีส่วนร่วมในการจัดการผลกระทบ (Implementation) ทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์ (Benefits)
และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งในกระบวนการที่กล่าวมาชาวชุมชนมีส่วนร่วมใน
การจัดการด้วยทั้งหมด ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการผลกระทบ คือ การได้รับ
ผลกระทบโดยตรง โดยเฉพาะชาวบ้านที่อยู่ริมน้ำและมีต้นลำพูที่มีต้นหิ้งห้อยจำนวนมากเป็นจุดที่เรือนำ
นักท่องเที่ยวมาจอดชมหิ้งห้อยเป็นประจำ และปัจจัยอีกส่วนหนึ่งมาจากความตระหนักในการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะมลภาวะทางน้ำที่ส่งผลกระทบต่อหิ้งห้อยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน

กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา (2555) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่ง
ท่องเที่ยว กรณีศึกษา: อำเภอนิคมบ่งบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม
ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติการประชาชนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด
รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสนอความคิด การวางแผน และการตัดสินใจ ด้านการแบ่งปันผลประโยชน์ และ
ด้านการติดตามและประเมินผล

ณัฐพร ดอกบุญนาค และฐาปกรณี ทองคำนุช (2556) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการ
จัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษา ชุมชนในตลอดร้อยปีสามชุก อำเภอสามชুক จังหวัดสุพรรณบุรี
ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดการด้านการท่องเที่ยว นั้น คนในชุมชนมี
ส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านของการจัดการด้านสถานที่ ที่จะเข้ามา
มีส่วนร่วมทั้งในด้านวางแผน การประชุมนโยบายหรือแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ด้านของสิ่งอำนวยความสะดวก
สะตวงนั้น ชุมชนมีส่วนแค่การแสดงความคิดเห็นว่าดีหรือไม่ ต้องการหรือไม่ต้องการ แต่ไม่ได้เข้ามามีส่วน
ร่วมในการวางแผน คิดนโยบาย หรือการจัดการมากแต่อย่างใด และด้านบุคลากร ประชาชน หรือคนใน
ชุมชนนั้นมีส่วนร่วมมาก แต่ในส่วนของการจัดการด้านกฎเกณฑ์ทางการท่องเที่ยวในตลาดร้อยปีสามชุก
นั้น คนในชุมชนมีส่วนร่วมลดลง หากเทียบกับด้านอื่น ๆ เนื่องจากปัจจุบันกฎเกณฑ์ต่าง ๆ คือ กฎที่ได้
ปฏิบัติสืบต่อกันมา ไม่ได้มีการวางกฎเกณฑ์ที่ตายตัว

อรวรรณ เกิดจันทร์ (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่าชายเลนคลองโคน จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวป่าชายเลนคลองโคน พบว่า ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้น มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับดี โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน และการชมวิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น ประกอบกับได้มีการกำหนดแผนงาน จัดกิจกรรมที่ช่วยให้คนในชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ดูแล รักษา แหล่งท่องเที่ยว และที่สำคัญมีการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชนท้องถิ่น โดยมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวด้วยสื่อต่าง ๆ นอกจากนี้ทางศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคนนั้น ต้องการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และผู้ประกอบการโฮมสเตย์และรีสอร์ทที่ต้องการโครงการเกี่ยวกับการรณรงค์การปลูกป่าชายเลนให้มีความต่อเนื่อง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน และเพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งหมด 10 คน เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี รวมถึงปัญหา และอุปสรรคในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ทำการคัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive sampling) กับ Key informants เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ตรงกับงานวิจัย ดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะพร้าว	จำนวน	1	คน
2) ผู้นำชุมชนต้นมะพร้าว	จำนวน	4	คน
3) ประชาชนท้องถิ่น คนในชุมชน	จำนวน	5	คน

3.1.2 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 2,167 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะพร้าว, 2564)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากมีจำนวนประชากรที่แน่นอน (Finite Population) การคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากประชากรทั้งหมด จึงใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ ตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้มีค่าเท่ากับ 0.05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{2,167}{1 + 2,167(0.05)^2} \\ &= 337.67 \text{ คน} \end{aligned}$$

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 337 คน แต่ขอใช้ 400 คน สุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด ทางผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ หรือตามความสะดวก (Accidental or Convenience Sampling) ในการเก็บข้อมูลจากคนในชุมชนท้องถิ่น ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อความเหมาะสม

3. ระยะเวลาในการเก็บตัวอย่าง ผู้วิจัยเก็บตัวอย่างในช่วงระยะเวลาเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2565

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยในการรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

3.2.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) หรือการสัมภาษณ์แบบมีจุดความสนใจเฉพาะ (Focus Interview) เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยในส่วนประเด็นของการเก็บข้อมูลนั้น จะเป็นลักษณะของข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการท่องเที่ยว ซึ่งการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ คำถามเป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งเป็นคำถามที่มุ่งให้ผู้ตอบมีอิสระในการตอบคำถาม โดยทางผู้วิจัยได้มีการตั้งประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้าแล้ว เพื่อให้กลุ่ม

ตัวอย่างได้ตอบคำถามตรงประเด็นกับหัวข้อที่ทำการศึกษาเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้มีการบันทึกเสียง และจดบันทึกข้อมูลที่ได้ทำการสัมภาษณ์

3.2.2 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

แบบสอบถามมีรายละเอียดแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Numerical Rating Scale) กำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลข แบ่งเป็น 5 ระดับ

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่ามากที่สุด} - \text{ค่าน้อยที่สุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ผลที่ได้จากการหาอันตรภาคชั้นนี้ สามารถแบ่งค่าเฉลี่ยของผลลัพธ์คะแนนในระดับต่าง ๆ ตามตารางที่ 3.1 ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์ในการประเมินจากค่าเฉลี่ยของผลลัพธ์ในแบบสอบถามแบบ Likert Scale 5 ระดับ

ช่วงของคะแนนเฉลี่ยจากผลลัพธ์	ระดับการมีส่วนร่วม
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นลักษณะคำถามปลายเปิดเพื่อให้ประชาชนในตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของตนเองอย่างอิสระ

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนและพัฒนาการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามลำดับต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวบรวมข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามโดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดมาพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ได้มาตรฐานที่ดี
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยต่อไป

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย ได้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า เอกสาร ตำราทางวิชาการ บทความ เว็บไซต์ของหน่วยงาน องค์กร วารสารงานวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายในชุมชนตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี และแจกแบบสอบถามให้คนในชุมชน โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.4.1 ผู้วิจัยติดต่อกับผู้นำชุมชน เพื่อขออนุญาตทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

3.4.2 ผู้วิจัยลงพื้นที่วิจัยเพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)

3.4.3 ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามให้กับคนในชุมชนท้องถิ่นตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยได้เลือกใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ หรือตามความสะดวก (Accidental or Convenience Sampling) ในการเก็บข้อมูลจากคนในชุมชนท้องถิ่น

3.4.4 จัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ สรุปผล และเขียนรายงานผลการวิจัย

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี และตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนั้น จึงได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และแบบสอบถามทั้งหมดนำมาทำการวิเคราะห์และประมวลผล ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จะนำมาสรุปข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการบรรยาย หรืออธิบายลักษณะต่าง ๆ ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างหรือประชากรที่ใช้ในการศึกษาเท่านั้น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

โดยมีการสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้นมาทำเป็นตาราง เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากประเด็นต่าง ๆ ของแต่ละหน่วยงานที่ได้ทำการสัมภาษณ์ว่าได้มีส่วนร่วม หรือความเข้าใจในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มากน้อยเพียงใด แล้วนำมาสรุปผลในแต่ละประเด็นในภาพรวม

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่รับจากแบบสอบถามที่แจกให้กลุ่มตัวอย่างคนในชุมชนท้องถิ่นตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มาวิเคราะห์และประมวลผล โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

2) แบบสอบถามส่วนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่าง โดยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T-test) โดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่า T-test ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับตัวแปร และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test หรือ ANOVA) ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับตัวแปร และหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มากกว่า 2 ตัวแปรที่ไม่เกี่ยวข้อง และเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้งโดยใช้ Least Significant Difference (LSD)

4) แบบสอบถามส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน และเพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยขอแนะนำตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีจำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่าง โดยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T-test) โดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่า T-test ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับตัวแปร และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test หรือ ANOVA) ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับตัวแปร และหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มากกว่า 2 ตัวแปรที่ไม่เกี่ยวข้อง และเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้งโดยใช้ Least Significant Difference (LSD) สำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เมื่อพบว่ามีค่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 4 ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ทำการคัดเลือกโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนปรากฏผลตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	161	40.25
หญิง	239	59.75
อายุ		
18 – 25 ปี	145	36.25
26 – 30 ปี	77	19.25
31 – 35 ปี	51	12.75
36 – 40 ปี	53	13.25
41 – 45 ปี	29	7.25
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	45	11.25
สถานภาพ		
โสด	270	67.50
สมรส	102	25.50
แยกกันอยู่	28	7.00
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	20	5.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	43	10.75
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	122	30.50
อนุปริญญา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	47	11.75
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	168	42.00
อาชีพ		
พนักงานรัฐ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ / รับราชการ	122	30.50
พนักงานบริษัทเอกชน	68	17.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจ้าของกิจการ / ค้าขาย / รับจ้าง	98	24.50
แม่บ้าน / พ่อบ้าน	43	10.75
เกษตรกร	19	4.75
อื่น ๆ	50	12.50
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	25	6.25
5,001 – 10,000 บาท	85	21.25
10,001 – 15,000 บาท	110	27.50
15,001 – 20,000 บาท	90	22.50
20,001 – 25,000 บาท	48	12.00
มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป	42	10.50
ระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่		
1 – 5 ปี	118	29.50
6 – 10 ปี	78	19.50
11 – 15 ปี	47	11.75
มากกว่า 15 ปีขึ้นไป	157	39.25
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ข้อมูลดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.75 ส่วนเพศชาย มีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 40.25

จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 รองลงมา คือ อายุ 26 – 30 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.25 อายุ 36 – 40 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 อายุ 31 – 35 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.75 อายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 และอายุ 41 – 45 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 ตามลำดับ

จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 รองลงมา คือ สมรส จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และแยกกันอยู่ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7 ตามลำดับ

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือสูงกว่า จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมา คือ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 ระดับการศึกษานุปริญญา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 และระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ

จำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานรัฐ/เจ้าหน้าที่รัฐ/รับราชการ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 รองลงมา คือ เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/รับจ้าง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17 อื่น ๆ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 แม่บ้าน/พ่อบ้าน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 และเกษตรกร จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.75

จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 รองลงมา คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ตามลำดับ

จำแนกตามระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ พบว่า ส่วนใหญ่อาศัยอยู่พื้นที่มากกว่า 15 ปีขึ้นไป จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.25 รองลงมา คือ อาศัยอยู่พื้นที่ 1 – 5 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 อาศัยอยู่พื้นที่ 6 – 10 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 และอาศัยอยู่พื้นที่ 11 – 15 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.2 – 4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	$\bar{x}$	<i>S.D.</i>	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว	3.68	0.630	มาก
2. ด้านการกำหนดแผนงาน ระเบียบท่องเที่ยวชุมชน	3.70	0.592	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการ การตลาดท่องเที่ยวชุมชน	3.67	0.597	มาก
4. ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน	3.81	0.772	มาก
รวม	3.71	0.439	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71, S.D. = 0.439$) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการกำหนดแผนงาน ระเบียบท่องเที่ยวชุมชน ($\bar{x} = 3.70, S.D. = 0.592$) ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน ($\bar{x} = 3.81, S.D. = 0.772$) ด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.68, S.D. = 0.630$) ด้านการบริหารจัดการ การตลาดท่องเที่ยวชุมชน ($\bar{x} = 3.67, S.D. = 0.597$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการจัดการและกิจกรรม แหล่งท่องเที่ยว	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน	3.98	0.928	มาก
2. ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมการจัดกิจกรรมภายในชุมชนหรือไม่	3.60	0.980	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหา ร่วมกับคนในชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ	3.45	0.959	มาก
รวม	3.68	0.630	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.630) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ท่านเคยมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.928) ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมการจัดกิจกรรมภายในชุมชนหรือไม่ ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.980) ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาร่วมกับคนในชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 0.959) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านการกำหนดแผนงาน ระเบียบท่องเที่ยวชุมชน

ด้านการกำหนดแผนงานระเบียบ ท่องเที่ยวชุมชน	$\bar{x}$	<i>S.D.</i>	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้ง คณะกรรมการในการดำเนินงานภายใน ชุมชน	3.63	0.843	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	3.81	0.942	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน	3.67	0.937	มาก
รวม	3.70	0.592	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านการกำหนดแผนงาน ระเบียบท่องเที่ยวชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$, *S.D.* = 0.592) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.81$, *S.D.* = 0.942) ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมการจัดกิจกรรมภายในชุมชนหรือไม่ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน ($\bar{x} = 3.67$, *S.D.* = 0.937) ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานภายในชุมชน ($\bar{x} = 3.63$, *S.D.* = 0.843) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านการบริหารจัดการตลาดท่องเที่ยวชุมชน

ด้านการบริหารจัดการตลาด ท่องเที่ยวชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและ อุปกรณ์ในการดำเนินงานภายในชุมชน	3.68	0.816	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมอาสาในการปฏิบัติงาน เพื่อชุมชน	3.70	0.940	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับ หน่วยงานภายในชุมชน	3.69	0.962	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับ หน่วยงานภายนอกชุมชน	3.60	0.984	มาก
รวม	3.67	0.597	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านการบริหารจัดการ การตลาดท่องเที่ยวชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67, S.D. = 0.597$) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ท่านมีส่วนร่วมอาสาในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชน ($\bar{x} = 3.70, S.D. = 0.940$) ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานภายในชุมชน ($\bar{x} = 3.69, S.D. = 0.962$) ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและอุปกรณ์ในการดำเนินงานภายในชุมชน ($\bar{x} = 3.68, S.D. = 0.816$) ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกชุมชน ($\bar{x} = 3.60, S.D. = 0.984$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน

ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านได้รับความรู้ต่าง ๆ จากการดำเนินงานภายในชุมชน	3.71	0.977	มาก
2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ใหม่จากกิจกรรมในชุมชน	3.94	0.892	มาก
3. ท่านมีความภาคภูมิใจในชุมชนที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย	3.72	0.954	มาก
4. ท่านมีความภาคภูมิใจที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชน	3.97	0.848	มาก
5. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน	3.72	0.945	มาก
รวม	3.81	0.772	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.772) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ท่านมีความภาคภูมิใจที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชน ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.848) ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ใหม่จากกิจกรรมในชุมชน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.892) ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 0.945) ท่านมีความภาคภูมิใจในชุมชนที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 0.954) ท่านได้รับความรู้ต่าง ๆ จากการดำเนินงานภายในชุมชน ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 0.977) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.7 - .4.18

ตารางที่ 4.7 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการจัดการแหล่ง ท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัด เพชรบุรี	เพศ		<i>t</i>	<i>Sig.</i>		
	ชาย	หญิง				
	$\bar{x}$	<i>S.D.</i>	$\bar{x}$	<i>S.D.</i>		
1. ด้านการจัดการและ กิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว	161	0.632	239	0.629	0.066	0.797
2. ด้านการกำหนดแผนงาน ระเบียบท่องเที่ยวชุมชน	161	0.608	239	0.582	0.004	0.952
3. ด้านการบริหารจัดการ การตลาดท่องเที่ยวชุมชน	161	0.614	239	0.586	1.501	0.221
4. ด้านประโยชน์การมีส่วน ร่วมการท่องเที่ยวชุมชน	161	0.835	239	0.727	2.604	0.107
ผลรวม	161	0.457	239	0.427	0.397	0.529

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการจัดการและ กิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	3.857	5	0.771	1.969	0.082
	ภายในกลุ่ม	154.413	394	0.392		
	รวม	158.271	399			
2. ด้านการกำหนด แผนงาน ระเบียบ ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.729	5	0.146	0.413	0.840
	ภายในกลุ่ม	139.178	394	0.353		
	รวม	139.907	399			
3. ด้านการบริหาร จัดการ การตลาด ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	4.060	5	0.812	2.318	0.043*
	ภายในกลุ่ม	138.030	394	0.350		
	รวม	142.090	399			
4. ด้านประโยชน์การมี ส่วนร่วมการท่องเที่ยว ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	6.701	5	1.340	2.287	0.045*
	ภายในกลุ่ม	230.851	394	0.586		
	รวม	237.552	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.253	5	0.451	2.381	0.038*
	ภายในกลุ่ม	74.561	394	0.189		
	รวม	76.814	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ การตลาดท่องเที่ยวชุมชน และด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน ดังนั้น จึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least Significance Difference Test) ดังตารางที่ 4.9 – 4.10

ตารางที่ 4.9 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี		18 – 25 ปี	26 – 30 ปี	31 – 35 ปี	36 – 40 ปี	41 – 45 ปี	มากกว่า 45 ปีขึ้นไป
$\bar{x}$							
18 – 25 ปี	3.76	-	0.052	0.843	0.033*	0.193	0.016*
26 – 30 ปี	3.60	0.052	-	0.089	0.700	0.963	0.468
31 – 35 ปี	3.78	0.843	0.089	-	0.056	0.202	0.031*
36 – 40 ปี	3.56	0.033*	0.700	0.056	-	0.732	0.739
41 – 45 ปี	3.60	0.139	0.963	0.202	0.732	-	0.538
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	3.52	0.016*	0.468	0.031*	0.739	0.538	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ คือ

คู่ที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชนของผู้ที่มีอายุ 18 – 25 ปี ($\bar{x} = 3.76$) สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ มากกว่า 45 ปีขึ้นไป ($\bar{x} = 3.52$)

คู่ที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชนของผู้ที่มีอายุ 31 - 35 ปี ($\bar{x} = 3.56$) สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ มากกว่า 45 ปีขึ้นไป ($\bar{x} = 3.52$)

ตารางที่ 4.10 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี		18 - 25 ปี	26 - 30 ปี	31 - 35 ปี	36 - 40 ปี	41 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปีขึ้นไป
$\bar{x}$							
18 - 25 ปี	3.82	-	0.183	0.023*	0.942	0.243	0.993
26 - 30 ปี	3.67	0.183	-	0.002*	0.324	0.819	0.313
31 - 35 ปี	4.10	0.023*	0.002*	-	0.051	0.009*	0.070
36 - 40 ปี	3.81	0.942	0.324	0.051	-	0.328	0.947
41 - 45 ปี	3.63	0.243	0.819	0.009*	0.328	-	0.315
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	3.82	0.993	0.313	0.070	0.947	0.315	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ คือ

คู่ที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน ของผู้ที่มีอายุ 31 - 35 ปี ($\bar{x} = 4.10$) สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 18 - 25 ปี ($\bar{x} = 3.82$)

คู่ที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน ของผู้ที่มีอายุ 31 - 35 ปี ($\bar{x} = 4.10$) สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 26 - 30 ปี ($\bar{x} = 3.67$)

คู่ที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน ของผู้ที่มีอายุ 31 - 35 ปี ($\bar{x} = 4.10$) สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 41 - 45 ปี ($\bar{x} = 3.63$)

ตารางที่ 4.11 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพ

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการจัดการและ กิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	1.277	2	0.638	1.614	0.200
	ภายในกลุ่ม	156.994	397	0.395		
	รวม	158.271	399			
2. ด้านการกำหนด แผนงาน ระเบียบ ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	1.138	2	0.569	1.628	0.198
	ภายในกลุ่ม	138.769	397	0.350		
	รวม	139.907	399			
3. ด้านการบริหาร จัดการ การตลาด ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2.250	2	1.125	3.194	0.042*
	ภายในกลุ่ม	139.840	397	0.352		
	รวม	142.090	399			
4. ด้านประโยชน์การมี ส่วนร่วมการท่องเที่ยว ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.335	2	0.168	0.281	0.756
	ภายในกลุ่ม	237.216	397	0.598		
	รวม	237.552	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.857	2	0.429	2.240	0.108
	ภายในกลุ่ม	75.957	397	0.191		
	รวม	76.814	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีสถานภาพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน ดังนั้นจึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least Significance Difference Test) ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบล ต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี		โสด	สมรส	แยกกันอยู่
$\bar{x}$				
	จังหวัดเพชรบุรี	3.72	3.56	3.57
โสด	3.72	-	0.018*	0.216
สมรส	3.56	0.018*	-	0.890
แยกกันอยู่	3.57	0.216	0.890	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ คือ

คู่ที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชนของผู้ที่มีสถานภาพโสด ($\bar{x} = 3.72$) สูงกว่า ผู้ที่มีสถานภาพสมรส ($\bar{x} = 3.56$)

ตารางที่ 4.13 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการจัดการและ กิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	1.244	4	0.311	0.783	0.537
	ภายในกลุ่ม	157.026	395	0.398		
	รวม	158.271	399			
2. ด้านการกำหนด แผนงาน ระเบียบ ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.469	4	0.117	0.332	0.857
	ภายในกลุ่ม	139.438	395	0.353		
	รวม	139.907	399			
3. ด้านการบริหาร จัดการ การตลาด ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	1.879	4	0.470	1.323	0.261
	ภายในกลุ่ม	140.211	395	0.355		
	รวม	142.090	399			
4. ด้านประโยชน์การมี ส่วนร่วมการท่องเที่ยว ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3.325	4	0.831	1.402	0.233
	ภายในกลุ่ม	234.226	395	0.593		
	รวม	237.552	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.637	4	0.159	0.826	0.509
	ภายในกลุ่ม	76.177	395	0.193		
	รวม	76.814	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการจัดการและ กิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	5.930	5	1.186	3.067	0.010*
	ภายในกลุ่ม	152.341	394	0.387		
	รวม	158.271	399			
2. ด้านการกำหนด แผนงาน ระเบียบ ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	1.003	5	0.201	0.569	0.724
	ภายในกลุ่ม	138.904	394	0.353		
	รวม	139.907	399			
3. ด้านการบริหาร จัดการ การตลาด ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3.081	5	0.616	1.747	0.123
	ภายในกลุ่ม	139.009	394	0.353		
	รวม	142.090	399			
4. ด้านประโยชน์การมี ส่วนร่วมการท่องเที่ยว ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	5.359	5	1.072	1.819	0.108
	ภายในกลุ่ม	232.192	394	0.589		
	รวม	237.552	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.071	5	0.414	2.184	0.055
	ภายในกลุ่ม	74.743	394	0.190		
	รวม	76.814	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น จึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least Significance Difference Test) ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	$\bar{x}$	พนักงาน		เจ้าของกิจการ/ แม่บ้าน / พ่อบ้าน		อื่น ๆ	
		รัฐ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ / รับราชการ	พนักงานบริษัทเอกชน	ค้าขาย / รับจ้าง	เกษตรกร		
		3.82	3.56	3.56	3.61	3.61	3.81
พนักงานรัฐ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ / รับราชการ	3.82	-	0.007*	0.002*	0.061	0.181	0.952
พนักงานบริษัทเอกชน	3.56	0.007*	-	0.952	0.688	0.755	0.032*
เจ้าของกิจการ / ค้าขาย / รับจ้าง	3.56	0.002*	0.952	-	0.632	0.719	0.019*
แม่บ้าน / พ่อบ้าน	3.61	0.061	0.688	0.632	-	0.992	0.121
เกษตรกร	3.61	0.181	0.755	0.719	0.992	-	0.235
อื่น ๆ	3.81	0.952	0.032*	0.019*	0.121	0.235	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ คือ

คู่ที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชนของผู้ที่มีอาชีพพนักงานรัฐ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ / รับราชการ ($\bar{x} = 3.82$) สูงกว่า ผู้ที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{x} = 3.56$) และผู้ที่มีอาชีพเจ้าของกิจการ / ค้าขาย / รับจ้าง ($\bar{x} = 3.56$)

คู่ที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชนของผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ ($\bar{x} = 3.81$) สูงกว่า ผู้ที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{x} = 3.56$) และผู้ที่มีอาชีพเจ้าของกิจการ / ค้าขาย / รับจ้าง ($\bar{x} = 3.56$)

ตารางที่ 4.16 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการจัดการและ กิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	1.896	5	0.379	0.956	0.445
	ภายในกลุ่ม	156.375	394	0.397		
	รวม	158.271	399			
2. ด้านการกำหนด แผนงาน ระเบียบ ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3.330	5	0.666	1.921	0.090
	ภายในกลุ่ม	136.577	394	0.347		
	รวม	139.907	399			
3. ด้านการบริหาร จัดการ การตลาด ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	5.770	5	1.154	3.336	0.006*
	ภายในกลุ่ม	136.319	394	0.346		
	รวม	142.090	399			
4. ด้านประโยชน์การมี ส่วนร่วมการท่องเที่ยว ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	4.010	5	0.802	1.353	0.241
	ภายในกลุ่ม	233.541	394	0.593		
	รวม	237.552	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.493	5	0.299	1.562	0.170
	ภายในกลุ่ม	75.321	394	0.191		
	รวม	76.814	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน ดังนั้น จึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least Significance Difference Test) ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	5,001 – 10,000 บาท	10,001 – 15,000 บาท	15,001 – 20,000 บาท	20,001 – 25,000 บาท	มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป
	3.26	3.73	3.75	3.63	3.69	3.59
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	3.26	0.000*	0.000*	0.006*	0.003*	0.027*
5,001 – 10,000 บาท	3.73	0.000*	-	0.794	0.241	0.198
10,001 – 15,000 บาท	3.75	0.000*	0.794	-	0.130	0.122
15,001 – 20,000 บาท	3.63	0.006*	0.241	0.130	-	0.726
20,001 – 25,000 บาท	3.69	0.003*	0.709	0.544	0.537	0.406
มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป	3.59	0.027*	0.198	0.122	0.726	0.406

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 คู่ คือ

คู่ที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชนของผู้ที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท ($\bar{x} = 3.73$) สูงกว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ($\bar{x} = 3.26$)

คู่ที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชนของผู้ที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท ($\bar{x} = 3.75$) สูงกว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ($\bar{x} = 3.26$)

คู่ที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชนของผู้ที่มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท ($\bar{x} = 3.63$) สูงกว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ($\bar{x} = 3.26$)

คู่ที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชนของผู้ที่มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท ($\bar{x} = 3.69$) สูงกว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ($\bar{x} = 3.26$)

คู่ที่ 5 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชนของผู้ที่มีรายได้มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป ($\bar{x} = 3.59$) สูงกว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ($\bar{x} = 3.26$)

ตารางที่ 4.18 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการจัดการและ กิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2.876	3	0.959	2.443	0.064
	ภายในกลุ่ม	155.395	396	0.392		
	รวม	158.271	399			
2. ด้านการกำหนด แผนงาน ระเบียบ ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.847	3	0.282	0.804	0.492
	ภายในกลุ่ม	139.059	396	0.351		
	รวม	139.907	399			
3. ด้านการบริหาร จัดการ การตลาด ท่องเที่ยวชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	1.513	3	0.504	1.421	0.236
	ภายในกลุ่ม	140.577	396	0.355		
	รวม	142.090	399			
4. ด้านประโยชน์การมี ส่วนร่วมการท่องเที่ยว ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.858	3	0.286	0.479	0.697
	ภายในกลุ่ม	236.693	396	0.598		
	รวม	237.552	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.508	3	0.169	0.879	0.452
	ภายในกลุ่ม	76.306	396	0.193		
	รวม	76.814	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 4 ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ทำการคัดเลือกโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ทำการคัดเลือกโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 10 คน โดยสรุปภาพรวมเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ชุมชนต้นมะพร้าวมีศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว น้อยมาก เพราะเป็นตำบลที่เล็ก และมีสถานที่ท่องเที่ยวเพียงไม่กี่แห่ง ที่เห็นเด่นชัด คือ วัดหนองควง ซึ่งเป็นวัดเพียงแห่งเดียวในตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในการจัดกิจกรรมของตำบลส่วนใหญ่จะใช้สถานที่ของวัด ซึ่งเป็นสถานที่ที่นัดประชุม จัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งวัดหนองควงยังเป็นสถานที่ที่สำคัญทางศาสนา และมีโบสถ์มหาอุตม์ ที่สร้างตั้งแต่สมัยอยุธยาที่ยังคงสภาพเดิม และยังเป็นโบราณสถานที่ชนรุ่นหลังควรอนุรักษ์ไว้

ภาพที่ 4.1 วัดหนองควง

ที่มา: U2T ตำบลต้นมะพร้าว

2. ด้านการกำหนดแผนงาน ระเบียบท่องเที่ยวชุมชน

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ชุมชนต้นมะพร้าวมีศักยภาพในการกำหนดแผนงานระเบียบท่องเที่ยวชุมชนค่อนข้างดี เพราะการเข้ามามีส่วนร่วมของคนในชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ ถึงแม้ว่าตำบลต้นมะพร้าวจะมีแหล่งท่องเที่ยวที่น้อยกว่าตำบลอื่น ๆ แต่ทางชุมชนได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีกับหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่จะเข้ามาพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

3. ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ชุมชนต้นมะพร้าวมีศักยภาพในการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวที่น้อย เพราะ ชุมชนต้นมะพร้าวชุมชนเล็ก ประกอบด้วยกัน 4 หมู่ 539 ครัวเรือน มีประชากรประมาณ 2,065 คน มีสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาเพียง 1 แห่ง คือ วัดหนองควง แต่ภายในชุมชนต้นมะพร้าวนั้น ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เช่น บ้านโชน ศ.ศรีบุญ ซึ่งจะมีการแสดงโขนที่ขึ้นชื่อแต่ไม่ค่อยมีใครรู้จัก ซึ่งทางชุมชนรวมถึงหน่วยงานภาครัฐต้องการสนับสนุนให้ทางชุมชนจัดสร้างเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน โดยฝึกอบรมยุวมัคคุเทศก์ หรือปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้ และคอยแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในชุมชนให้แก่นักท่องเที่ยวและบุคคลที่สนใจ

ภาพที่ 4.2 บ้านโชน ศ.ศรีบุญ

ที่มา: U2T ตำบลต้นมะพร้าว

และยังมีสถานที่สร้างสรรค์ศิลปะจากปูนปั้น คือ บ้านเพื่อนศิลป์ ดินโอเดียด โดย นายเอนก อยู่สนาน ซึ่งนับว่าเป็นปราชญ์ชาวบ้านที่คอยให้ความรู้ในเรื่องการของการปั้น รวมไปถึงการทำหม้อตาลซึ่งในปัจจุบัน การปั้นหม้อตาลโดนดั้นหายาก และเกือบจะเลือนหายไปจากจังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ 4.3 บ้านเพื่อนศิลป์ ดินไอเดีย

ที่มา: U2T ตำบลต้นมะพร้าว

4. ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ประชาชนในชุมชนต้นมะพร้าว รวมไปถึงหน่วยงานภาครัฐ รวมไปถึงมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ได้เข้ามามีโครงการ และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมให้กับชุมชนในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงชุมชน การให้ความร่วมมือในเรื่องของการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอาหาร ซึ่งทางชุมชนจะนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาต่อยอดและช่วยกันเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวภายในชุมชนต้นมะพร้าวให้เกิดเป็นรูปธรรม และสามารถสร้างสรรค์เส้นทางท่องเที่ยวได้

ภาพที่ 4.4 การลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์คนในชุมชนต้นมะพร้าว

ที่มา: นิตินันท์ ศรีสุวรรณ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน และเพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพัฒนาและประยุกต์ (Development) โดยช่วงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2564 - เดือนกันยายน พ.ศ. 2565 กับคนในชุมชนตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ทำการคัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive sampling) และแบบสอบถามออนไลน์ (Questionnaire Online) ที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 400 ชุด จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่าง โดยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T-test) โดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่า T-test ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับตัวแปร และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test หรือ ANOVA) ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับตัวแปร และหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มากกว่า 2 ตัวแปรที่ไม่เกี่ยวข้อง และเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้งโดยใช้ Least Significant Difference (LSD) สำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมถึงผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ทำการคัดเลือกโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า เป็นเพศหญิง มีอายุ 18 – 25 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือสูงกว่า อาชีพพนักงานรัฐ/เจ้าหน้าที่รัฐ/รับราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท และอาศัยอยู่พื้นที่มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71, S.D. = 0.439$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ แสดงให้เห็นว่า

- 1) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ไม่แตกต่างกัน
- 2) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการ การตลาดท่องเที่ยวชุมชน และด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน

- 3) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน
- 4) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีไม่แตกต่างกัน
- 5) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว
- 6) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน
- 7) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า เป็นเพศหญิง มีอายุ 18 – 25 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือสูงกว่า อาชีพพนักงานรัฐ/เจ้าหน้าที่รัฐ/รับราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท และอาศัยอยู่พื้นที่มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

5.2.2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว

การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนส่วนใหญ่จะมีการระดมความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา ร่วมกับคนในชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการเข้าร่วมการประชุมการจัดกิจกรรมภายในชุมชนทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับสุกัญญา มารศรี (2543) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน

การอนุรักษ์ป่าชายเลน ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่ที่ 10 บ้านสามัคคี ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า ชาวบ้านในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลนมาก แต่เป็นการมีส่วนร่วมทางอ้อม ทั้งนี้รูปแบบวิถีการดำรงชีวิต ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์ป่าชายเลนของประชาชนในท้องถิ่น คือ ขาดความช่วยเหลือ และขาดข้อมูลที่ต้องการในการอนุรักษ์ป่าชายเลนของประชาชนในท้องถิ่น คือ ขาดความช่วยเหลือ และขาดข้อมูลที่ต้องการในการอนุรักษ์ป่าชายเลนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป่าไม้ กรมประมง ควรจัดอบรม และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ป่าชายเลนให้มากขึ้น และยังสอดคล้องกับ กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา (2555) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษา : อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติการประชาชนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสนอความคิด การวางแผน และการตัดสินใจ ด้านการแบ่งปันผลประโยชน์ และด้านการติดตามและประเมินผล

2. ด้านการกำหนดแผนงาน ระเบียบท่องเที่ยวชุมชน

คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และมีประชาชนสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน รวมถึงมีการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานภายในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับณัฐพร ดอกบุญนาค และฐาปกรณี ทองคำนุช (2556) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษา ชุมชนในตลอดร้อยปสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดการด้านการท่องเที่ยววันนั้น คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านของการจัดการด้านสถานที่ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านวางแผน การประชุมนโยบายหรือแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ด้านของสิ่งอำนวยความสะดวกนั้น ชุมชนมีส่วนแค่การแสดงความคิดเห็นว่าดีหรือไม่ ต้องการหรือไม่ต้องการ แต่ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน คิดนโยบาย หรือการจัดการมากแต่อย่างใด และด้านบุคลากร ประชาชน หรือคนในชุมชนนั้นมีส่วนร่วมมาก แต่ในส่วนของจัดการด้านกฎเกณฑ์ทางการท่องเที่ยวในตลาดร้อยปสามชุกนั้น คนในชุมชนมีส่วนร่วมลดลง หากเทียบกับด้านอื่น ๆ เนื่องจากปัจจุบันกฎเกณฑ์ต่าง ๆ คือ กฎที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมา ไม่ได้มีการวางกฎเกณฑ์ที่ตายตัว และยังสอดคล้องกับอรรวรรณ เกิดจันทร์ (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่าชายเลนคลองโคโคน้ำ จังหวัดสมุทรสงคราม ผล

การศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวป่าชายเลนคลองโคก พบว่า ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้น มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับดี โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน และการชมวิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น ประกอบกับได้มีการกำหนดแผนงาน จัดกิจกรรมที่ช่วยให้คนในชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ดูแล รักษา แหล่งท่องเที่ยว และที่สำคัญมีการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชนท้องถิ่น โดยมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวด้วยสื่อต่าง ๆ นอกจากนี้ทางศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคกนั้น ต้องการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และผู้ประกอบการโฮมสเตย์และรีสอร์ท ต้องการโครงการเกี่ยวกับการรณรงค์การปลูกป่าชายเลนให้มืออย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการบริหารจัดการการตลาดท่องเที่ยวชุมชน

คนในชุมชนมีส่วนร่วมอาสาในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชน มีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก รวมถึงการสนับสนุนและอุปการะในการดำเนินงานภายนอกชุมชนเป็นอย่างดี และมีการประสานกับหน่วยงานภายนอกอย่างเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับ กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา (2555) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษา : อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติการประชาชนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสนอความคิด การวางแผน และการตัดสินใจ ด้านการแบ่งปันผลประโยชน์ และด้านการติดตามและประเมินผล และยังสอดคล้องกับ กฤษฎา ยะการ (2543) ได้ทำการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของประชาชน ตำบลแม่ทราย อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนตำบลแม่ทรายมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

4. ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน

คนในชุมชนได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ใหม่จากกิจกรรมในชุมชน มีความภาคภูมิใจในชุมชน ได้รับประโยชน์จากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน และยังได้รับความรู้และสามารถนำมาสร้างประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในชุมชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับณัฐพร ดอกบุญนาค

และธำพรณี ทองคำนุช (2556) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษา ชุมชนในตลอดร้อยปสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดการด้านการท่องเที่ยวที่ ย่น คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านของการจัดการด้านสถานที่ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทั้งใน ด้านวางแผน การประชุมนโยบายหรือแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ด้านของสิ่งอำนวยความสะดวกนั้น ชุมชนมีส่วนร่วมแค่การแสดงความคิดเห็นว่าดีหรือไม่ ต้องการหรือไม่ต้องการ แต่ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน คิดนโยบาย หรือการจัดการมาแต่อย่างใด และด้านบุคลากร ประชาชน หรือคนในชุมชนนั้นมีส่วนร่วมมาก แต่ในส่วนของจัดการด้านกฎเกณฑ์ทางการท่องเที่ยวในตลาดครด้อยปี สามชุกนั้น คนในชุมชนมีส่วนร่วมลดลง หากเทียบกับด้านอื่น ๆ เนื่องจากปัจจุบันกฎเกณฑ์ต่าง ๆ คือ กฎที่ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมา ไม่ได้มีการวางกฎเกณฑ์ที่ตายตัว

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 หน่วยงานภาครัฐควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เข้าถึงชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน

5.3.2 คนในชุมชน เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และหน่วยงานภาครัฐ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมภายในชุมชนให้เป็นที่รู้จัก และสร้างสรรค์เอกลักษณ์ หรืออัตลักษณ์ของชุมชนให้เป็นที่น่าจดจำเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 งานวิจัยในเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบล ต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มีข้อจำกัดในเรื่องการเก็บข้อมูลเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การเก็บข้อมูลค่อนข้างล่าช้า เพราะคนในชุมชนต่างก็กลัวการนำเชื้อโรคไปสู่คนในครอบครัว

5.4.2 ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของคในชุมชนในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างสรรค์เส้นทางท่องเที่ยวที่หลากหลาย และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพในการต้อนรับนักท่องเที่ยวภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้หมดไป

บรรณานุกรม

- กนกอร รัตนอุดมสวัสดิ์. (2545). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวสามเหลี่ยมทองคำ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย*, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กฤษดา ยะการ. (2543). *ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย อำเภอร่องควาง จังหวัดแพร่*. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่..
- กัลยา วานิชย์บัญชา และจิตตา วานิชย์บัญชา. (2560). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. (พิมพ์ครั้งที่ 29). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.(2540). *โครงการปีท่องเที่ยวไทย 2541 – 2542*. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา. (2555). *การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (ออนไลน์). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2564 - 2565)*. สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. กรุงเทพฯ. เข้าถึงจาก <https://nantourism.go.th/filesAttach/news/1640831929.pdf>
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์. (2542). *การวางแผนและการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐพร ดอกบุญนาค และฐาปกรณ์ ทองคำนุช. (2556). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษา ชุมชนในตลาร้อยปีสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2527). *การมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล, ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2543). *การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เชียงใหม่*. คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ปริศนา โกลละสุด. (2534). *การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้ไม่เคยย้ายถิ่นและผู้เคยย้ายถิ่น*. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พนิตตา สิงห์ครา. (2544). *ศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ บ้านห้วยฮี ตำบลบุลึง อำเภอมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภาณุ วรรณมิตร. (2549). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรณีศึกษาอำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). *หลักการพัฒนาชุมชนและหลักการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- วิไลภรณ์ ชันติสิทธิ์. (2541). *ทรงคนะของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต บ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีระชัย มงคลพันธ์. (2542). *ความต้องการและความพร้อมของประชาชนท้องถิ่นในการเข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริ ฮามสุโพธิ์. (2539). *สังคมวิทยาการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สุกัญญา มารศรี. (2543). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลน: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่ที่ 10 บ้านสามัคคี ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุชาติ กรเพชรปาณี. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย : กรณีศึกษาคลองอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*. มหาวิทยาลัยบูรพา:ชลบุรี
- สุนันทา จันทวารธา. (2545). *การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาคูเคื่ออำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: เชียงใหม่.
- สุวัฒน์ ศิรินิรันดร์ และภาวนา สายชู. (2554). *คู่มือสำหรับนักบริหารและนักศึกษาปริญญาโท*. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท จำกัด.
- เสนห์ จามริก. (2527). *นโยบาย กลวิธี การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข.
- สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด. (2561). *แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2561 – 2565 (ฉบับทบทวน)*. คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ. เข้าถึงจาก <https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/589888?show=full>
- องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะพร้าว. (ออนไลน์). *ข้อมูลพื้นฐาน*. องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะพร้าว. เข้าถึงจาก <http://www.tonmapraw.go.th/site/>
- อรรวรรณ์ เกิดจันทร์. (2557). *การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่าชายเลนคลองโคโคน จังหวัดสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและโรงแรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อติยา อุลิตผล. (2542). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดแสดงของช้างเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กรณี ปางช้างแม่สา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่กับศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง*. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการมนุษยกับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- William, E. (1976) . Electoral Participation in a Low Stimulus Election. *Rural Development*, 4(1).
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis (3rd ed.)*. New York: Harper and Row.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน และเพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

2. ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและเป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและจะนำไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดให้ความร่วมมือแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระพร้อมเสนอแนะแนวทางในส่วนที่ควรปรับปรุงต่อไป

4. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของประชาชนในตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย (✓) และตอบคำถามลงในช่องที่ตรงกับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งนี้ ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

1. เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง
2. อายุ
  - ( ) 1. 18 - 25 ปี ( ) 2. 26 - 30 ปี
  - ( ) 3. 31 - 35 ปี ( ) 4. 36 - 40 ปี
  - ( ) 5. 41 - 45 ปี ( ) 6. มากกว่า 45 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพ
  - ( ) 1. โสด ( ) 2. สมรส ( ) 3. แยกกันอยู่
4. ระดับการศึกษา
  - ( ) 1. ประถมศึกษา
  - ( ) 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
  - ( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
  - ( ) 4. อนุปริญญา / ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
  - ( ) 5. ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
5. อาชีพ
  - ( ) 1. พนักงานรัฐ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ / รัฐบาล ( ) 2. พนักงานบริษัทเอกชน
  - ( ) 3. เจ้าของกิจการ / ค้าขาย / รับจ้าง ( ) 4. แม่บ้าน / พ่อบ้าน
  - ( ) 5. เกษตรกร ( ) 6. อื่น ๆ .....
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
  - ( ) 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ( ) 2. 5,001 - 10,000 บาท
  - ( ) 3. 10,001 - 15,000 บาท ( ) 4. 15,001 - 20,000 บาท
  - ( ) 5. 20,001 - 25,000 บาท ( ) 6. มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป
7. ระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่
  - ( ) 1. 1 - 5 ปี ( ) 2. 6 - 10 ปี
  - ( ) 3. 11 - 15 ปี ( ) 4. มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการจัดการและกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยว					
1. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน					
2. ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมการจัดกิจกรรมภายในชุมชนหรือไม่					
3. ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหา ร่วมกับคนในชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ					
ด้านการกำหนดแผนงาน ระเบียบท่องเที่ยวชุมชน					
1. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานภายในชุมชน					
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
3. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน					
ด้านการบริหารจัดการ การตลาดท่องเที่ยวชุมชน					
1. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทุนและอุปกรณ์ในการดำเนินงานภายในชุมชน					
2. ท่านมีส่วนร่วมอาสาในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชน					
3. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานภายในชุมชน					
4. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกชุมชน					
ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน					
1. ท่านได้รับความรู้ต่าง ๆ จากการดำเนินงานภายในชุมชน					
2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ใหม่จากกิจกรรมในชุมชน					
3. ท่านมีความภาคภูมิใจในชุมชนที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย					

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านประโยชน์การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวชุมชน					
4. ท่านมีความภาคภูมิใจที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชน					
5. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลต้นมะพร้าว อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

.....

.....

.....

.....

.....

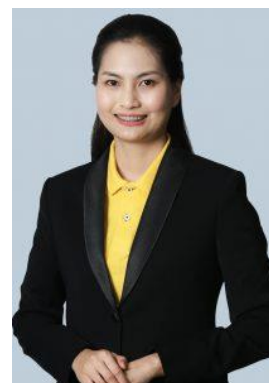
.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างสูงสำหรับการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวนิตินันท์ ศรีสุวรรณ

1. ประวัติส่วนตัว

วัน/เดือน/ปี เกิด 13 สิงหาคม 2525

สถานที่ติดต่อ สาขาวิชาการท่องเที่ยว
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

เบอร์โทรศัพท์ 0 2665 3555 ต่อ 8326

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 098 897 1750

อีเมล nitinan.s@rmutp.ac.th

2. ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. ที่จบ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถานศึกษา
2559	Doctor of Professional Studies	Tourism	Central Queensland University CQUniversity - Sydney Australia
2551	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	การจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยว	มหาวิทยาลัยนเรศวร
2547	ศิลปศาสตรบัณฑิต	การท่องเที่ยว	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

- หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- อาจารย์ประจำสาขาวิชาการท่องเที่ยว

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวศุภววรรณ กุศลธรรมรัตน์

1. ประวัติส่วนตัว

วัน/เดือน/ปี เกิด 19 มีนาคม 2530

สถานที่ติดต่อ

งานพัสดุ ฝ่ายบริหาร
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

เบอร์โทรศัพท์ 0 2665 3555 ต่อ 8330

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 06 3229 4249

อีเมลล์ supawan.k@rmutp.ac.th

2. ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. ที่จบ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถานศึกษา
2552	บริหารธุรกิจบัณฑิต	การจัดการโรงแรม และการท่องเที่ยว	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

- นักวิชาการพัสดุ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้างานบริการวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร